

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI

ULUSAL KANALLARDA YAYINLANAN SES YARIŞMALARININ
KATILIMCILAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ:
“O SES TÜRKİYE ” ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Emrah GÜLLÜ

Niğde
Haziran, 2019

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI

ULUSAL KANALLARDA YAYINLANAN SES YARIŞMALARININ
KATILIMCILAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ:
“O SES TÜRKİYE ” ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Emrah GÜLLÜ

Danışman: Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU
Üye: Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÖZAY
Üye: Dr. Öğr. Üyesi Özlem KILINÇER

Niğde
Haziran, 2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Ulusal Kanallarda Yayınlanan Ses Yarışmalarının Katılımcılar Açısından Değerlendirilmesi : ‘O Ses Türkiye’ Örneği” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiği ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

26/06/2019

Emrah GÜLLÜ

ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU danışmanlığında Emrah GÜLLÜ tarafından hazırlanan “Ulusal Kanallarda Yer Alan Ses Yarışmalarının Katılımcılar Açısından Değerlendirilmesi : ‘O Ses Türkiye’ Örneği’ ” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzikoloji Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih:/...../.....

Jüri:

Danışman : Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÖZAY

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Özlem KILIÇ

.....
.....
.....

Onay:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun Tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Emin Hüseyin ÇETENAK
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

“Ulusal Kanallarda Yayınlanan Ses Yarışmalarının Katılımcılar Açısından Değerlendirilmesi: ‘O Ses Türkiye Örneği’ ” başlıklı yüksek lisans tez çalışmasında öncelikle, kitle iletişim araçları içerisinde önemli bir yere sahip olan televizyon ve Türk toplumundaki yeri üzerinde durulduktan sonra yarışma programları ile sosyal ve kültürel yapıya etkileri, bireyler ve televizyon geleneği üzerindeki etkileri hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Türkiye’de yapılan ses yarışmaları hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra tezin esas konusunu teşkil eden, her yaş grubundan, müzik eğitimi almış/almamış adayların farklı aşamalar halinde yarıştığı “O Ses Türkiye ” adlı yarışma programının genel özellikleri, içeriği, biçimsel özellikleri, kuralları, sezonları, sunucusu/anlatıcısı ve jüri üyeleri hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Araştırmanın amacı, yöntemi ve araştırma verilerinin analizi ayrı başlıklar halinde işlendikten sonra, araştırma verilerine göre oluşturulan tablolar yer almıştır.

Çalışma konusunun tespiti aşamasında danışman hocam Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU’nun da teşvikiyle, güncel ancak geniş kitleleri etkileyen konuların sosyal ve müziksel saptamalara kaynak oluşturması ve müziğin çağımızdaki kullanım alanları hakkında bilgiler içermesi bakımından önemli olduğu düşüncesi ile bu çalışma yapılmıştır. Yarışmaya birebir katılmış olup aynı zamanda dereceye girmiş olmam da konu seçiminde etkili olmuştur.

Yarışmanın katılımcılar üzerindeki çevresel, ailevi, bireysel, sosyal, psikolojik ve maddi etkilerinin incelendiği bu çalışmanın bilim ve sanat dünyasına faydalı olmasını dilerken yüksek lisans eğitimim süresince kendilerinden ders aldığım, araştırma ve sorgulama konusunda ufkumu açan bölümümüzün değerli hocalarına ve özellikle çalışma sürecinde desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen danışman hocam Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU’ya teşekkür ederim.

Saygılarımla
Emrah GÜLLÜ

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ULUSAL KANALLARDA YAYINLANAN SES YARIŞMALARININ KATILIMCILAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: “O SES TÜRKİYE” ÖRNEĞİ

GÜLLÜ, Emrah

Müzikoloji Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU

Haziran 2019, XII + 83sayfa

Günümüz çağdaş toplumlarında televizyon; insanların eğlenme, sosyalleşme ve bilgilenme amacıyla kullandığı kitle iletişim araçlarının en önemlilerindedir. Televizyon kanallarının müzik endüstrisi yoluyla izleyici üzerinde büyük etki yarattığı ses yarışmaları, izleyicisi tarafından yoğun olarak takip edilen programlardır. Ulusal kanalların en çok izlenen programları arasında sayılan “O Ses Türkiye ” programı müzik eğitimi almış/almamış adayların çeşitli aşamalar halinde yarıştırdığı, elendiği ve seçildiği bir ses yarışmasıdır. Program, her yaş grubundan ve her tür eğitim düzeyine sahip, yurtiçi ve yurtdışından takip edilen bir seyirci kitlesine sahiptir.

Birçok ülkede “The Voice ” adı ile ekrana gelen program, yayınlandığı tüm ülkelerde beğeniyle izlenmiştir. Türkiye’de ilk defa 10 Ekim 2011 tarihinde “O Ses Türkiye ” adı ile Show TV’de yayınlanan yarışma; daha sonra Star TV ve son olarak TV8 ekranlarında yayın hayatına devam etmiştir. “O Ses Çocuklar ” adı altında çocuk adayların katıldığı programlar da yapılmıştır. Her ilden ve her yaştan binlerce kişinin başvurduğu yarışma; kimileri için yalnızca bir heyecan, kimileri için yeni iş imkânları, kimileri için ise şöhrete ve profesyonelliğe giden bir yol olmuştur. Katılımcısı ve izleyicisi bakımından büyük bir kitleyi kapsayan program; müzikolojik, sosyolojik ve psikolojik açılarından incelenmeye değer bir konudur.

Bu araştırmanın amacı; katılımcıların “O Ses Türkiye ” yarışmasına neden katıldıklarını, program sürecinde edindikleri deneyimlerin müzik yaşamlarına olan etkilerini tespit etmektir. Araştırmacının 2015 yılında yarışmayı derece ile tamamlamış olması, yarışmanın tüm aşamalarını bizzat deneyimleyerek aktarması ve yarışma öncesi, yarışma esnası ve yarışma sonrası etkilerin farkında olarak bu deneyimlerin bilimsel bir yazıya dönüştürülmüş olması ise çalışmayı ayrıca önemli kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Televizyon, O Ses Türkiye, Ses Yarışmaları, Medya.

ABSTRACT

MASTER THESIS

ASSESSMENT OF SINGING COMPETITIONS BROADCAST BY NATIONAL TV CHANNELS FROM THE VIEWPOINT OF PARTICIPANTS: THE EXAMPLE OF “O SES TÜRKİYE”

GÜLLÜ, Emrah

Department of Musicology

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Serenat İSTANBULLU

June 2019, XII + 83 pages

In today's modern societies, television is one of the most important mass media that people use for entertainment, socialisation and information. Singing competitions, whereby television channels make a great influence on watchers through the music industry, are TV shows that are enthusiastically followed by their watchers. The TV show “O Ses Türkiye” (The Voice Turkey), which is considered to be one of the most viewed shows of national channels, is a singing competition in which candidates with or without a music education background compete in various phases and then get either eliminated or selected for further competition. The show has an audience covering all age groups and education levels from Turkey and abroad.

The show that is broadcast in many countries under the name “The Voice” has been favoured in all the countries it is broadcast. The competition, which was broadcast under the name “O Ses Türkiye” on Star TV on 10 October 2011 in Turkey for the first time, subsequently continued its broadcast life on Star TV and then on TV8. Shows participated by child candidates like “O Ses Çocuklar” (The Voice Children) have also been made. Applied by thousands of persons from all the provinces and ages, the competition has been just an excitement for some of them, new job opportunities for some others, and the path to fame and professionalism for others. Covering a vast mass of participants and watchers, the show is a subject that deserves to be studied in terms of musicology, sociology and psychology.

The present research analysed the participation reasons of the candidates of the “O Ses Türkiye” competition, the contributions of the experiences they have in the course of the show to their musical lives, and the show's gains and losses for them. The fact that the researcher completed the competition with a degree in 2015, that he describes all the phases of the competition based on personal experience, and that these experiences were transformed into a scientific text make this study especially important.

Keywords: O Ses Türkiye, Music Industry, Singing Competitions, Music, Media.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
ÖZET	IV
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER	VI
ŞEKİLLER LİSTESİ	IX
TABLolar LİSTESİ	X
KISALTMALAR	XII

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1. TÜRK TOPLUMU VE TÜRK TELEVİZYON GELENEĞİ	1
1.1.1. Türk Toplumunun Demografik ve Kültürel Yapısı	4
1.1.2. Toplum ve İletişim	6
1.1.3. Kitle İletişim Aracı Olarak Televizyon	7
1.2. YARIŞMA PROGRAMLARI	14
1.2.1. Yarışma ve Yarışma Çeşitleri	15
1.2.2. Yarışmalar Neden İzlenir?	17
1.2.3. Yarışmaların Etkileri	18
1.2.3.1. Sosyal Yapıya Etkileri	18
1.2.3.2. Kültürel Yapıya Etkileri	18
1.2.3.3. Birey Üzerindeki Etkileri	19
1.2.3.4. Televizyon Geleneğine Etkileri	20
1.2.4. Türkiye’de Yarışma Programları	21
1.3. TÜRKİYE’DE SES YARIŞMALARI	23
1.4. O SES TÜRKİYE	24
1.4.1. “O Ses Türkiye ” Yarışmasının İçeriği ve Biçimsel Özellikleri	26
1.4.2. Yarışmanın Kuralları	26
1.4.3. Yarışmanın Sezonları	28
1.4.3.1. Birinci Sezon	29
1.4.3.2. İkinci Sezon	30
1.4.3.3. Üçüncü Sezon	31

1.4.3.4. Dördüncü Sezon	32
1.4.3.5. Beşinci Sezon	32
1.4.3.6. Altıncı Sezon	33
1.4.3.7. Yedinci Sezon	34
1.4.3.8. Sekizinci Sezon	35
1.4.4. Program Sunucusu/Anlatıcısı	36
1.4.5. Jüri Üyeleri	40
1.4.6. Jüri Üyelerinin Eğitim Durumları	41
1.5. O SES ÇOCUKLAR	43
1.6. PROBLEM DURUMU	45
1.6.1. Alt Problemler	45
1.7. ARAŞTIRMANIN AMACI	45
1.8. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	45
1.9. SINIRLILIKLAR	46

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ALAN YAZINI	47
2.1. İLGİLİ LİTERATÜR	47

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM	49
3.1. ARAŞTIRMA MODELİ	49
3.2. EVREN	49
3.3. ÖRNEKLEM	49
3.4. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ	50

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR ve YORUMLAR	51
4.1. KATILIMCILARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE DAİR BULGULAR	51
4.2. ARAŞTIRMANIN 1. ALT PROBLEMİNE YÖNELİK BULGULAR	53
4.3. ARAŞTIRMANIN 2. ALT PROBLEMİNE YÖNELİK BULGULAR	56
4.4. ARAŞTIRMANIN 3. ALT PROBLEMİNE YÖNELİK BULGULAR	59

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ ve ÖNERİLER	64
5.1. SONUÇLAR	64
5.1.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Yönelik Sonuçlar	64
5.1.2. Araştırmanın 1. Alt Problemine Yönelik Sonuçlar	65
5.1.3. Araştırmanın 2. Alt Problemine Yönelik Sonuçlar	65
5.1.4. Araştırmanın 3. Alt Problemine Yönelik Sonuçlar	66
5.2. ÖNERİLER	67
KAYNAKÇA	68
EKLER	78
ÖZ GEÇMİŞ	83

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1.	İlk Televizyon Kamerası.....	2
Resim 2.	İTÜ Televizyon Stüdyosu	3
Resim 3.	Birbirinden Farklı Televizyon Görselleri.....	3
Resim 4.	İlk Seri Üretim Televizyon	7
Resim 5.	Nipkow Diski	7
Resim 6.	İlk Televizyonun Ulusal Gazetelerdeki Manşeti.....	9
Resim 7.	İlk Dönem Televizyonu ile Son Dönem Televizyon Görselleri	14
Resim 8.	O Ses Türkiye Logosu.....	25
Resim 9.	O Ses Türkiye Logosu.....	28
Resim 10.	1. Sezon Yarışma Birincisi Oğuz Berkay Fidan ve Murat Boz	29
Resim 11.	2. Sezon Yarışma Birincisi Mustafa Bozkurt ve Mustafa Sandal.....	30
Resim 12.	3. Sezon Yarışma Birincisi Hasan Doğru ve Gökhan Özoğuz	31
Resim 13.	4. Sezon Yarışma Birincisi Elnur Hüseyinov	32
Resim 14.	5. Sezon Yarışma Birincisi Emre Sertkaya.....	33
Resim 15.	6. Sezon Yarışma Birincisi Dodan Özer ve Ebru Gündeş	34
Resim 16.	7. Sezon Yarışma Birincisi Lütfiye Özipek	35
Resim 17.	8. Sezon Yarışma Birincisi Ferat Üngör ve Murat Boz	36
Resim 18.	Acun Ilıcalı.....	37
Resim 19.	Acun Ilıcalı O Ses Çocuklar.....	44

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.	Ses Yarışmaları	24
Tablo 2.	Birinci Sezon İçeriği	29
Tablo 3.	İkinci Sezon İçeriği	30
Tablo 4.	Üçüncü Sezon İçeriği	31
Tablo 5.	Dördüncü Sezon İçeriği	32
Tablo 6.	Beşinci Sezon İçeriği	32
Tablo 7.	Altıncı Sezon İçeriği	33
Tablo 8.	Yedinci Sezon İçeriği	34
Tablo 9.	Sekizinci Sezon İçeriği	35
Tablo 10.	“O Ses Türkiye Yarışması” Sezonları, Jüri Üyeleri, Şampiyon Olan Jüri ile Yarışmacıları	41
Tablo 11.	Jüri Üyelerinin Eğitim Durumlarına Göre Değerlendirilmesi	43
Tablo 12.	Katılımcıların Yaş Aralıklarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	51
Tablo 13.	Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	52
Tablo 14.	Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	52
Tablo 15.	Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	52
Tablo 16.	Katılımcıların Mesleklerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	53
Tablo 17.	Katılımcıların Yarışmaya Katılmayı Tercih Ettikleri Müzik Türüne Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	53
Tablo 18.	Katılımcıların Yarışmaya Katılma Kararını Belirleyen Faktörlere Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	54
Tablo 19.	Katılımcıların Yarışmaya Katılma Amaçlarını Belirleyen Faktörlere Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	54
Tablo 20.	Katılımcıların Yarışmaya Katılma Amacına Ulaşma Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	56
Tablo 21.	Yarışmanın Müzik Camiasında Tanınmaya Olan Etkisine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	56
Tablo 22.	Yarışmanın Halk Arasında Tanınmaya Olan Etkisine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	57

Tablo 23. Yarışmanın Yarışma Sonrasındaki Sahne Performansına Olan Etkisine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	57
Tablo 24. Yarışmanın Katılımcıların Müzik Eğitime Olan Katkısına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	58
Tablo 25. Yarışmanın Katılımcılar Üzerindeki Maddi Kazancına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	59
Tablo 26. Yarışmanın Katılımcılar Üzerinde Maddi Zararının Olup Olmadığına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	59
Tablo 27. “O Ses Türkiye” Yarışmasının Katılımcılar Üzerindeki Olumlu veya Olumsuz Psikolojik Etkilerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	60
Tablo 28. Katılımcıların Yarışma Sonrasında Popüler Olma Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	61
Tablo 29. Katılımcıların ‘Bu Yarışmadan Sonra Özel Hayatınızda Değişiklikler Oldu mu?’ Sorusuna Verdikleri Cevaplara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	61
Tablo 30. Katılımcıların ‘Bu Tür Bir Yarışma Programına Tekrar Katılmayı Düşünür müsünüz?’ Sorusuna Verdikleri Cevaplara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı	62
Tablo 31. Katılımcıların ‘Bu Tür Yarışma Programları Yapılmalı mı?’ Sorusuna Verdikleri Cevaplara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	62

KISALTMALAR

Al.	Almanca
BBC	British Broadcasting Corporation (İngiliz Radyo-Televizyon Kurumu)
CNN	Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
DİE	Devlet İstatistik Enstitüsü
Fr.	Fransızca
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi
İng.	İngilizce
İSMMMÖ	İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
Os.	Osmanlıca
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SMS	Short Message Service (Kısa Mesaj Servisi)
TDK	Türk Dil Kurumu
TRT	Türkiye Radyo ve Televizyon
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TV	Televizyon
t.y.	Tarih Yok
vb.	ve başkası, ve başkaları, ve benzeri, ve benzerleri, ve bunun gibi
vs.	vesaire
www.	world wide web

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerde meydana gelen değişiklikler, iletişim araçları vesilesiyle toplumun yapısını da değiştirmektedir. Geçmişte televizyon, radyo ve gazete bu iletişim araçlarının en önemlileri durumundayken, günümüzde ise yeni teknolojik gelişmelerle birlikte internet ve sosyal medyanın da toplumu farklı ve daha hızlı bir Resimde etkilediği görülmektedir. Özellikle internet kullanımının oldukça yaygınlaşması; bireylerin, toplumların istedikleri konuda ve istedikleri zaman seslerini duyurmalarına olanak sağlamıştır.

Bireylerin; üyesi oldukları toplumun diğer fertleriyle olan iletişimleri, toplumla bağları, toplumsallaşmanın göstergelerindedir. O halde iletişimin, toplumun toplum olmasını sağlayan önemli olgulardan biri olduğu söylenebilir.

Elektronik cihazların kültür ortamında bulunması, Türkiye’de, 1900’lü yıllarda gramofonla başlamış olup radyo, pikap, kasetçalar-kaset, televizyon gibi kitle iletişim araçlarıyla devam etmiştir (Şahin, 2001: 9).

Her geçen gün daha çok gelişen televizyon sektörü; insanların alışkanlıkları, kültürel ve yaşam görüşleri üzerinde etkileyici bir yapıya sahiptir.

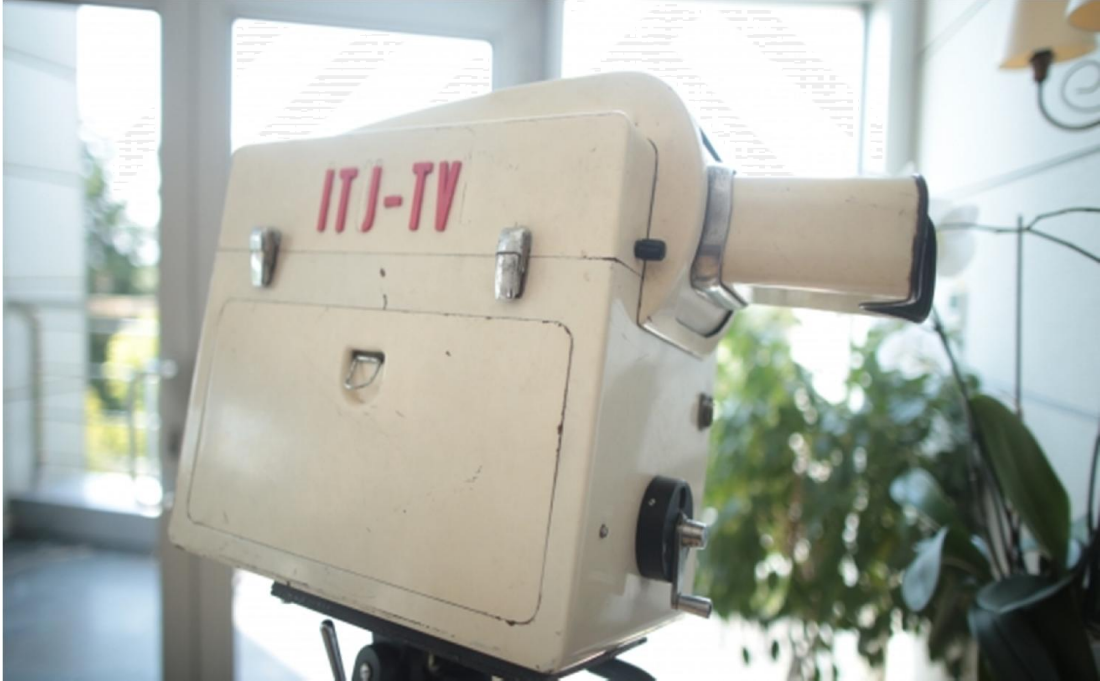
1.1. TÜRK TOPLUMU VE TÜRK TELEVİZYON GELENEĞİ

Toplumun var olabilmesi ve devamlılığı için bazı temel kurallar vardır. Bunlar kısaca şu Resimde sıralanabilir: Nüfusun düzenli bir Resimde çoğalması, toplumu oluşturan bireylerin sosyalleşmesi ve yaşama belirli bir amaçla bağlanması, üretim ve bu üretilenlerin dağıtılması, bir nevi tüketim (Webders, 2018).

Toplumunu meydana getiren; aynı toprak parçası üzerinde, aynı kültür unsurlarıyla beslenen insan toplulukları, devamlı iletişim içerisinde. Bu iletişim

araçlarının en önemlilerinden biri olan televizyon, Türk toplumunun hayatında da önemli bir yere sahiptir.

Dünyada televizyon yayını ilk defa 1939'da, Türkiye'de ise İstanbul'da 9 Temmuz 1952 tarihinde başlamıştır. Ulusal düzeyde yayınlara geçişte önemli payı olan, ilk zamanlarda yalnızca Beyoğlu'ndan izlenebilen bu yayın, İstanbul Teknik Üniversitesi'nde deneme yayını olarak hayata geçirilmiştir. Doğal olarak bu ilk yayınların izlenme oranı çok düşükken, yayın hayatının düzenli bir Resimde yürütülmeye başlanmasıyla birlikte hem izlenme oranları artmış hem de program çeşitliliği açısından gelişmeler olmuştur. Televizyon yayınlarının kapasitesinin artmasıyla birlikte toplumda farklı özelliklerin, davranış Resimlerinin ortaya çıktığı görülmüştür. İnsanların toplanarak, televizyon alıcılarının bulunduğu mekânlarda yayınları takip etmeleri televizyona olan ilginin önemli göstergelerindendir (Şahin, 2001: 9).

Resim 1. İlk Televizyon Kamerası (TRTHaber 07.07.2018)

O büyülu yayınların mimarı olan ilk televizyon kamerası da bugün hala İstanbul Teknik Üniversitesi'nde muhafaza edilmektedir (Sevin, 07.07.2018).

Üniversite tarafından kurulup yayın hayatına başlamış olan bir televizyonun dışında, artık kamuya mal olacak bir televizyona ihtiyaç duyulmaktaydı. Bu ihtiyacı karşılamak üzere, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), 1 Mayıs 1964 tarihinde

kurulmuştur 1971 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi yayın hayatına son vermiş ve TRT bünyesinde yayımlara başlanmıştır. 1974'te önceleri haftanın 5 günü 20 saat yayın yapılırken, mart ayında haftanın 6 günü, nisan ayında ise haftanın 7 günü yayın yapılmaya başlanmıştır (Öksüz, 2009: 9).

Resim 2. İTÜ Televizyon Stüdyosu (Google, 2018)

İstanbul Teknik Üniversitesi'nin 1952 yılında kendi bünyesinde yaptığı televizyon yayını Türkiye'deki ilk televizyon yayını olarak tarihe geçmiştir (Şeker, 2016: 38).

Resim 3. Birbirinden Farklı Televizyon Görselleri (Google, 2018)

Yayın içeriği ve teknik özellikler bakımından hızla gelişen TRT’de, 1984 yılında tamamıyla renkli yayına geçilmiştir. Yayınların renkli olmasından sonra kanal sayısı artırılarak izleyiciye farklı seçenekler sunulmuştur. 1985’de TV2, 1989’da GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi) TV, aynı tarihte TV3, 1990 yılında ise TV4 yayın hayatına başlamıştır. Yine 1990 yılında, o zamana kadar sadece devlete ait olan, başka bir deyişle devlet tekelinde olan yayınlar, Star 1 Televizyonu’nun uydu aracılığıyla, Türkiye dışından Türkiye’ye yayın yapmasıyla devletin tekelinde olmaktan çıkmıştır. Artık iyice yerleşen özel radyo ve televizyon yayınları, 1993 yılında Anayasa’da değişiklik yapılarak kanunlaştırılmış, böylece TRT’nin tekel hakkı ortadan kalkmıştır (Şahin, 2001: 11-12).

Günümüzde ise, sayıları yüzleri aşan yerel ve ulusal yayınları ile Türk televizyonculuğu, pek çok Avrupa ülkesini geride bırakacak düzeydedir. Haberleşme, eğlenme, sosyalleşme ve bilgilenme araçlarının en önemlileri arasında yer alan televizyon, günümüz insanının hayatının önemli bir bölümünü işgal etmektedir. Medyanın önemli bir parçası olan televizyon, kültür ürünlerinin mekanik olarak çoğaltıldığı, yeniden üretildiği en yaygın ve etkin kültür üretme makinesidir (Kaplan, 1992: 9-10). Teknolojiden toplum bilimine kadar birçok önemli konuyu kapsayan televizyon sektörü; sanat, estetik ve tasarım konularında da her geçen gün daha çok gelişerek insanların alışkanlıkları, kültür ve yaşam görüşleri üzerinde büyük etkilere yol açmıştır. İletişim aracı olarak insan ufkunu oldukça genişletebilen bir yapıya sahiptir.

1.1.1. Türk Toplumunun Demografik ve Kültürel Yapısı

Yapısal bir bütünlük arz eden toplumun özellikleri hakkında araştırma yaparken, toplumu oluşturan ögeler hakkında bilgi vermek ve bu ögelerin fonksiyonlarını tespit ederek nasıl bir araya geldiklerini ortaya çıkarmak gerekir.

Toplumsal yapı kavramı, çeşitli toplumların yapısını, toplumsal olayları, toplumsal gelişmeleri, toplumsal ilişkileri ortaya koymaya ve bu konularda yasalara ulaşmaya çalışan sosyolojinin en temel kavramlarından biridir. Bu kavram, ilk kez Herbert Spencer tarafından kullanılmıştır. Ancak, Spencer’in biyolojik benzetmelerinin aşırı etkisi ile pek açıklığa kavuşamayan bu kavram, sonraki yıllarda birçok sosyolog ve antropolog tarafından değişik anlamlarda kullanılmıştır (Sungur, Karkıner, Güllüpinar, Tonus, Sündal, Özgün, Suğur, 2013: 4).

Bazı toplumsal olguların (gelişme, çözülme, değişme gibi) anlaşılması için toplumsal yapının derinlemesine incelenmesi gerekir. Her biri ayrı bir toplumsal kurum olarak nitelendirilebilecek; hukuk, eğitim, din, sanat, siyaset ve ekonomi birbirlerini etkiledikleri gibi birbirleri üzerinde farklılığa da sebep olabilirler, yani bir takım değişiklikler yapabilirler. Bu nedenle, uzun bir zaman dilimi (yaklaşık iki yüz yıl kadar) içerisinde seri olarak toplumsal değişme evreleri geçiren ülkemizde, toplumu irdelemekle sorumlu olan sosyoloji anabilim dalı tarafından, çeşitli toplumsal yapı incelemeleri yapılmaktadır. Bu söylediklerimiz doğrultusunda toplumsal yapı için kısaca; farklı kurumsal yapılardan oluşan toplumdaki düzenli ilişkiler ağıdır denilebilir (Topses, 2013: 2).

Dünya üzerinde var olduğu ilk dönemlerden itibaren, insan; sosyal bir varlık olması nedeniyle, her ne kadar farklı yerlerde farklı uygarlıklar kurmuşsa da yaşamını devamlı olarak bir topluluğun üyesi olarak sürdürmüştür. Dili, dini, uygarlık seviyesi, maddi durumu ve bağlı olduğu değerlere bakılmaksızın ortak bir yaşantısı olan insan topluluklarının her biri bir toplumu oluşturur ve rastgele bir araya gelmemişlerdir. Belli bir yapıya sahip olan, bünyesinde belli özellikleri barındıran toplumlar, değişimlere de açık olup durağan bir yapıya sahip değildir (Sungur v.d. 2013: 3).

İnsanların bir arada bulunmasını sağlayan bu ilişkilerin düzenli olması ise toplumsal yapının temellerinin sağlamlığıyla ilgilidir (Es, Ateş, 2004: 209).

Sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerde yaşanan değişiklikler, doğal olarak toplumun yapısını da değiştirir. Bu değişim genel olarak; ekonomik yapıda, teknolojik yapıda, kentleşme, göç, doğum ve ölüm oranındaki artma gibi nedenlerle demografik yapıda görülebildiği gibi; eğitim, sağlık ve aile yapısındaki değişimler sebebiyle kavramsal yapıda da görülebilmektedir (Es, Ateş, 2004: 209).

Bu değişikliklerin en önemli sebeplerinden biri de iletişim araçlarıdır. Önceleri; televizyon, radyo ve gazete bunlar arasında en önemlileri durumundayken, bugün artık yeni teknolojik gelişmelerle toplumun farklılaştığını söyleyebiliriz. Özellikle internet kullanımının oldukça yaygınlaşması, kitlelerin, her konuda, çok rahatlıkla seslerini duyurabilmelerine olanak sağlamış, seslerini duyurabilmek için televizyon kanallarının ilgi alanına girmeyi beklemek yerine sosyal medya aracılığıyla büyük topluluklara ulaşabilme imkânı doğmuştur.

1.1.2. Toplum ve İletişim

Toplumunu oluşturan bireylerin kendi aralarındaki ilişkiler, her bir bireyin toplumun bir parçası olduğu gerçeğini ortaya koymakta ve dolayısıyla bireylerle üyesi oldukları toplum arasındaki bu bağlar, toplumsallaşma sürecinin oluşumuna zemin hazırlamaktadır. Tabii ki bu da iletişim ile mümkündür. İnsanın doğumundan itibaren içinde bulunduğu toplum kurallarına göre yaşamını sürdürmesi, toplumun diğer fertleriyle iletişim içinde olması toplumsallaşmanın göstergelerindedir. Buna dayanarak; iletişim, toplumu bir arada tutan önemli bir olgudur denilebilir (Yılmaz, 2003: 16-17).

İletişimin bireysel-psikolojik bir süreç ya da radyo, televizyon, gazete, bilgisayar gibi araçlara dayalı bir yayın etkinliği olduğu kanısı oldukça yaygındır. Bir başka deyişle, iletişimin bireysel niteliği ve kitle iletişim araçları yönleri ön planda görünmektedir. Buna karşın, iletişim olmadan toplumun olamayacağı gerçeği iletişim olgusunun toplumsal niteliğini yalın biçimde ortaya koymaktadır (Yılmaz, 2003: 14).

Hızla değişen ve gelişen dünyamızda, buna paralel olarak iletişim de yeni bir ivme kazanmıştır. Artık günümüzde, televizyon, radyo, internet, gazete vb. kitle iletişim araçlarıyla her türlü bilgiye, habere ulaşmak çok hızlı ve kolay bir Resimde olmaktadır. Bireylerin ilgili oldukları konular hakkında fikir sahibi olmaları ve bu konuları kendilerine göre yorumlayabilmeleri, eleştiri yapmaları bu araçlar sayesinde gerçekleşmektedir. Bununla birlikte kişilerin yaşam tarzlarında değişiklik, toplumun gidişatına yön verme, kültürün hızla yayılarak yeni nesillere aktarılmasını sağlama gibi konularda büyük rolü vardır (Dilber, 2014: 61).

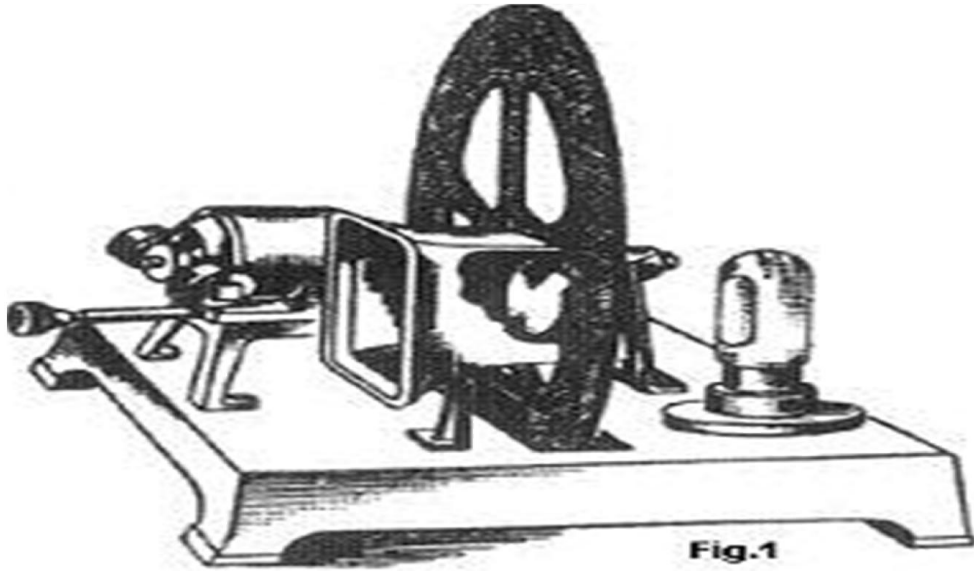
İletişim araçlarındaki değişimler, gelişmeler, doğal olarak kültürün aktarım şeklini de etkilemektedir. Türkiye’de elektronik cihazların kültür ortamında bulunması 1900’lü yıllarda gramofonla başlamış olup daha sonra radyo, pikap, kasetçalar-kaset, televizyon gibi kitle iletişim araçlarıyla günden güne gelişerek devam etmiştir (Çevik, 2016: 115).

1.1.3. Kitle İletişim Aracı Olarak Televizyon

Resim 4. İlk Seri Üretim Televizyon (CNNTürk, 27.05.2017)

Teknik olarak televizyonla ilgili ilk buluş, 1873 yılında İrlandalı telgrafçı Andrew May tarafından yapılmıştır. Paul Nipkow tarafından 1884’de resim dönerken onu tarayan döner disk geliştirilmiş ve buna da “Nipkow Diski ” adı verilmiştir (Avcı, Öz, t.y).

Resim 5. Nipkow Diski (Avcı, Öz, t.y.)

Radyo dalgalarını bulan Guglielmo Marconi, televizyonun icadı ile ilgili katkıda bulunan bir başka isimdir. Yirminci yüzyılın ilk yılları, seslerin radyo dalgalarıyla ilk defa iletilebildiği dönemdir (Avcı, Öz, t.y.).

Birçok bilim adamı ve mühendis, iletimin görüntülü olabilmesi için büyük gayretlerle kendi cihazlarını yapmışlardır. Bunlar şu Resimde sıralanabilir (CNNTürk, 27.05.2017):

Boris Rosing (1906): İlk mekanik TV'yi yapmıştır.

Boris Rosing ve Campbell Swinton (1907): Her ikisi de ayrı ayrı, görüntünün artık mekanik olarak değil elektronik olarak iletimi için çalışmaya başlamışlardır.

Vladimir Zworkin (1923): Campbell Swinton'un fikirlerinden etkilenecek bir TV kamera tüpünün patentini almış ve buna "ikonoskop" adını vermiştir.

John Baird (1924): Hareketli görüntü aktarımını "Nipkow diski"ni örnek alarak başarmıştır.

Zworkin (1924): Renkli televizyon sistemlerinden birinin patentini almayı başarmıştır.

John Baird (1926): Farklı bir sistem geliştirmiştir (30 çizgi çözünürlüğünde ve saniyede 5 kare hızı).

Philo Farnsworth (1927): Tamamen elektronik olan ilk televizyonun patentini almıştır.

Zworkin (1929): "Kineskop" adını verdiği cihazla elektronik olarak görüntüyü alma ve yayma işini yapan başarılı bir sistem geliştirmiştir.

Görüntünün sesle birlikte iletilebilmesi için büyük çaba sarf eden bilim adamları, bu yeni icat için "Görüntülü Radyo ", "Elektrovizyon " gibi isimler de kullanmışlardır. Haziran 1907'de Scientific American Dergisi'nde ilk defa "Televizyon " sözcüğü kullanılmıştır (Avcı, Öz, t.y.).

Yunanca uzak anlamına gelen “tele ” ile Latince “görme ” anlamındaki “Visio ” sözcüklerinin birleşmesiyle oluşan “Televizyon ” kelimesinin anlamını, “uzaktakini görme ” olarak değerlendirmek mümkündür (Tekiner, 2016: 7).

Resim 6. İlk Televizyonun Ulusal Gazetelerdeki Manşeti (Avcı, Öz, t.y.)

Televizyon programlarının konularının belirlenmesinde izleyicinin etkisi büyüktür. Eğitim düzeyi ile televizyonun izlenmesi birbiriyle ilgilidir. Gelişmekte olan ülkelerde (Türkiye gibi), okur oranının az olması, eğitim seviyesinin düşük olması gibi sebeplerle televizyon daha çok izlenmektedir (Dursun ve Evirgen, 2014: 130).

Önceleri küçük bir eğlence aracı olarak telakki edilip ciddiye alınmasa da, zamanla, kültür açısından iletişim araçları içerisinde özel bir yere sahip olan televizyonun; insanların ufkunu genişlettiği, yaşam tarzları üzerinde oldukça etkili olarak dünyanın diğer ucunda olan olaylardan haberdar olmamıza vesile olduğu, dolayısıyla dünyayı algılayış tarzımızda köklü bir değişiklik yarattığı da bilinmektedir. Seyircisine görüntülü olarak aktardığı bilgilerle farklı kültürlerden olan bireylerin birbirleriyle olan iletişimlerini de yönlendirebilen televizyon, günümüzün en etkili iletişim aracıdır. Sadece bir yöreye ait olan kültür öğeleri, televizyon

aracılığıyla çok büyük insan kitlelerine ulaşabilmektedir. İnsanlar televizyonu izledikleri kadarıyla ondan etkilenerek yaşam tarzlarında da gördükleri ve etkilendiklerini uygularlar (Öksüz, 2009: 10). Çok izlenmesi dolayısıyla da iyi bir pazarlama aracı olarak görülebilir.

Görüntünün sesten daha fazla önem kazandığı bir yayın aracı olan televizyonun, aynı zamanda öğreticiliğinin de olduğu bilinmektedir. Örnek olarak daha okuma yazma bilmeyen bir çocuk, algılayabildiği ölçüde televizyondan gördüklerini öğrenebilmektedir.

Televizyon, gelişmiş toplumlarda kültürel gelişimin de motor gücü olmaktadır. Birçok insan, sanatsal ve kültürel aktiviteleri televizyon aracılığıyla izlemektedir. Özellikle zaman, mekan ve maddi güç gerektirmeyen özelliği nedeniyle televizyon sanatsal kültürel etkinliklerin takibinde hedef kitle tarafından tercih edilir olmaktadır. İzleyiciler televizyon yayınları sayesinde bir resim sergisini gezebilmekte, eserler hakkında bilgi alabilmekte ve sanatçıların fikirlerini öğrenme şansına sahip olabilmektedir. Televizyonun yokluğu durumunda, bu imkânın çok küçük bir azınlığın elinde olacağı somut imkanlar nedeniyle kuşkusuzdur. Yine televizyon yayınları aracılığıyla izleyiciler, sevdikleri sanatçıların konserlerini, konuşmalarını, etkinliklerini takip edebilmektedir (Erdoğan, 2017: 32).

Haber vermek, bilgi vermek, eğitmek, eğlendirmek için hazırlanan televizyon programları, sadece ses ve görüntünün aktarımından ibaret değildir. Teknik özellikler, zaman ve konu içeriği doğrultusunda hazırlanarak sunulan yapımlardır (Sarı, 2013: 78).

Televizyon programlarının çeşitliliği, tanımları ve sınıflandırılmaları konusunda; 2003 yılında, Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi ve Türkiye Radyo Televizyon (TRT) ile ortaklaşa “Yayınlarda Program Türleri Kod, Tanım ve Sınıflandırmaları ” çalışmasını hazırlamıştır (Sarı, 2013: 78). Bu çalışmanın başlıkları şu Resimde sıralanabilir:

1. Haber

1.1. Haber Bülteni

1.2. Hava ve Yol Durumu

1.3. Ekonomi Bülteni

1.4. Haber Programları

1.5. Yorum Programları

1.6. Güncel Programlar

2. Spor Programları

2.1. Spor Bülteni

2.2. Spor Karşılaşmaları Yayınları

2.3. Spor Haber Programları

2.4. Spor Belgeselleri

2.5. Spor-Magazin Programları

2.6. Spor-Eğitim Programları

3. Kültür Programları

3.1. Belgesel Programlar

3.2. Bilgi-Kültür Yarışmaları

3.3. Sanat Programları

3.4. Sohbet Programları

3.5. Gösteri Sanatları İle İlgili Yapımlar

4. Din ve Moral Programları

4.1. Dini Tören Yayınları

4.2. Dini ve Moral Sohbet Programları

4.3. Dini Eğitim Programları

5. Eğitim Programları

5.1. Çocuk Programları

5.2. Örgün Eğitim Programları

5.3. Yaygın Eğitim Programları

5.4. Eğitim Spotları

5.5. Bilgi Beceri Programları

5.6. Sağlık Programları

5.7. Gençlik Programları

6. Bilgilendiren/Eğlendiren Programlar

6.1. Kuşak Programlar

6.2. Yaşam Tarzı ve Eğilimlerle İlgili Yapımlar

6.3. Yarı Belgesel Yapımlar

7. Gerçek İnsan Hayatlarından Yola Çıkılarak Oluşturulan Programlar

7.1. Reality Show

7.2. Direnç Yarışmaları

7.3. Gerçek Hayat Hikâyeleri

8. Dramatik Programlar

8.1. Dramatik Diziler

8.2. Çizgi Filmler

8.3. Dramatik Belgeseller

8.4. Sinema ve Televizyon Filmleri

9. Müzik Programları

9.1. Türk Halk Müziği Programları

9.2. Türk Sanat Müziği Programları

9.3. Popüler Müzik Programları

9.4. Video-Klip Yayını Ağırlıklı Programlar

9.5. Çoksesli Müzik Programları

9.6. Konser Yayınları

9.7. Müzik Sohbetleri

10. Eğlence Programları

10.1. Magazin Programları

10.2. Blok Eğlence Programları

10.3. Dramatik Öğeler İçeren Eğlence Programları

10.4. Yarışmalar

10.5. Show ve Gösteriler

10.6. Talk-Show

11. Program Tanıtımları

11.1. Program Tanıtımları

12. Reklamlar

12.1. Reklam Kuşakları

12.2. Özel Tanıtıcı Reklam Programları ve Spot Reklamlar

12.3. Doğrudan Satış Reklamları

12.4. Çerçeve, Logo, Alt Yazı, Bant Reklam

12.5. Sanal Reklam

12.6. Program Desteklemesi

13. Diğer tür programlar arasında ve yukarıda yer alanlar dışında, sürekli olarak bir türe dahil edilmesi beklenmeyen, önemli olayların naklen yayınları, yayını bir defaya mahsus münferit programlar gibi yapımlar sayılabilir.

13.1. Uluslararası Törenlerin Naklen Yayınları

13.2. Önemli Toplantı ve Açılış Yayınları

13.3. Münferit Kampanya Programları

Yukarıda belirtilmiş olan unsurlar, programlar türlerine göre sınıflandırılırken; programların amacı, içeriği, formatı, yapım yeri veya hedef kitlesi gibi farklı özelliklerine göre sınıflandırılabilir (Sarı, 2013: 83-85).

Televizyon hakkındaki bu bilgilerden sonra, ilk seri televizyon ile en son televizyon modellerinden biri yan yana getirildiğinde teknolojideki değişim, gelişim rahatlıkla görülebilmektedir:

Resim 7. İlk Dönem Televizyonu ile Son Dönem Televizyon Görselleri (CNNTürk, 27.05.2017)

1.2. YARIŞMA PROGRAMLARI

Bu başlık altında “Yarışma ve Yarışma Çeşitleri ”, “Yarışmalar Neden İzlenir?” ve “Türkiye’de Yarışma Programları ” alt başlıklarına yer verilmiştir.

1.2.1. Yarışma ve Yarışma Çeşitleri

Yarışma kavramı, Türkçe Sözlük'te “1. İsim: Yarışmak işi, müsabaka, 2. Bilgi, yetenek, güzellik vb.nde üstünlüğünü göstermek için yarışmak işi, yarış, yarışım, 3. Ticarete üstünlük kazanma çabası, rekabet, 4. Başkalarından üstün olmaya çalışma.” (TDK, 2009) olarak tanımlanmaktadır.

Toplumbilim Sözlüğü'nde, “ (Os. Rekaabet, Fr. Concurrence, Al. Wettbewerb, İng. Competition) Benzerlerine üstün olmak için yapılan savaşım... Temel anlamı ekonomiktir. Buna ekonomik yarışma (Os. Rekabeti iktisâdiye, Fr. Concurrence economique) da denir. ” (Hançerlioğlu, O. 1986: 431) olarak tanımlanan yarışma; Sanat, Kavram ve Terimleri Sözlüğü'nde “(İng. Competition) En başarılı sanat yapıtını ya da bir yapının inşasında uygulanacak en başarılı projeyi seçmek işlemi ” (Sözen. M., Tanyeli U. 1992: 253). Felsefe Terimleri Sözlüğü'nde ise “(Os. Rekabet. Münâzaa, Müsâbaka, Tenâzu, Müzâheme; Fr. Concurrence, Al. Concurrrenz, Mitbewerbung, Wettbewerb; İng. Competition, İt. Concorrenza) Benzerlerine üstün olmak için yapılan savaşım... Temel anlamı ekonomiktir ” (Hançerlioğlu, 1993: 246) diye tanımlanır.

Sarı'ya göre: Amerika Birleşik Devletleri'nde üretilerek tüm dünyaya yayılan ve uyarlandığı toplumda oldukça popüler olan yarışma programları, oldukça yüksek reytinglerle eğlence programlarını zirveye taşımaktadır. Sunucu, yarışmacı ve izleyici yarışmaların önemli unsurlarıdır. Yarışmaya katılanların bilgi, şans, genel kültür ve becerilerinin değerlendirildiği; herkesin eşit şartlarda olduğu yarışmalarda ödül olarak para verilmesi, yarışmacıların büyük bir istekle mücadele etmesini sağlar. Program izleyicileri, kendilerine birer favori olarak seçtikleri yarışmacıları oldukça benimseyerek kazanan yarışmacıyla birlikte sevinirken, kaybeden yarışmacıyla birlikte üzürlürler (Sarı, 2013: 99).

Yarışma programları, televizyonda ilk defa yayınlanmaya başladığı zaman; bilgi yarışmaları gibi kuralcı, herkese eşit bir Resimde davranılan bir program sergilenirken; 1960'lardan, 1990'ların sonuna kadar yapılan yarışma programları ise daha rahat, çoğunlukla oyuna dayalı, küçük hediyelerin verildiği programlar olmuştur (Güven ve Kar, 2010: 19).

1980’li yıllardan itibaren bilgiden çok tahminlere dayalı cevaplar gerektiren yarışmaların yapıldığını söyleyebiliriz. Her konuda daha esnek davranılmaya başlanıldığı programlar; göze hitap eden, güzel ortamlarda yapılmaya başlanmıştır (Balcı, 2009: 64).

Diğer eğlence programlarından farklılığının ortaya konulabilmesi için, BBC tarafından yapılan sınıflandırmada, yarışma programları ‘light entertainment’ olarak değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme, 1962’de toplanan ve komisyona başkanlık eden şahsın soyadı ile adlandırılan “Pilkington Komisyonu ”na aittir. İçerik olarak bazı ufak tefek farklılıklar olsa da yarışmanın durumuna göre değişik ödüller sunulması, bu yarışmaların ortak özelliğidir (Sarı, 2013: 103).

Amerikan ABC televizyonunda, 1999’da, “Kim Milyoner Olmak İster? ” adlı çok beğenilen ve izlenen yarışma programının yayınlanmaya başlamasıyla, farklı bir devir başlamıştır (Güven ve Kar, 2010: 19).

Türkçede bilgi ve beceri ölçen yarışma programları genel olarak tek bir ad altında ‘yarışma programı’ olarak adlandırılır. Oysa bu iki program biçimi İngilizcede ‘bilgi yarışması’ (quiz show) ve ‘oyunvari yarışma’ (game show) ayrılmasıyla ortaya konmuştur. Bilgi ölçen yarışma programları ‘bilgi yarışması’ adı altında bir tür olarak sınıflandırılmış, oyun temelli ve becerilere dayanan yarışma programları ise ‘oyunvari yarışma’ adı altında tanımlanmıştır. Yarışmaya katılanlar için eşit kurallar ve ödüllendirme sistemi her iki türde de ortak öge iken, ödülü kazanmak için yarışmacıdan beklenen yeterlilikler farklılıklar gösterebilmektedir (Sarı, 2013: 104-105).

Yarışma programlarını yayınladıkları saatlere göre ele alacak olursak gündüz ve 20.00 - 23.00 saatleri arasında yayınlananlar olmak üzere ikiye ayırabiliriz. Gündüz kuşağında yayınlananlar da öğlen saatleri ve 16.00 -18.00 saatleri arasında yayınlananlar olmak üzere iki grupta ele alınabilir. Gündüz kuşağında yayınlananlar biraz daha basit olma eğilimindeyken akşamları yayınlananlar ise daha detaylı ve gösterişli olmaktadır. Genellikle emekli, işsiz, ev kadınları ve okula gitmeyenler tarafından tercih edilmektedir. Dolayısıyla maliyet yönünden de akşam yayınlananlara göre daha düşük miktarlardayken ödül miktarları da akşam programlarında daha yüksektir (Sarı, 2013: 104).

Yarışma programlarında yarışmacıların ıslıklar, alkışlar eşliğinde sahneye alınmaları; yarışma boyunca her bir yarışmacı için ayrı ayrı onun ruh haline göre

üzülen, sevinen bir izleyici kitlesinin varlığı, yarışmayı sunan kişinin becerisi yarışmanın seyrini belirleyen önemli özelliklerdir (Güven ve Kar, 2010: 25).

1.2.2. Yarışmalar Neden İzlenir?

Son yıllarda, Türkiye'deki televizyon kanallarında gençlerin ilgi alanlarına giren, cezbedici ödüllerin verildiği, özellikle çeşitli oyunların oynandığı yarışmalar ile ses yarışmaları düzenlenmektedir.

TRT'nin yanında özel televizyon kanallarının da açılması ve rağbet görmeye başlamasıyla birlikte, özellikle bu özel kanallarda yer almaya başlayan yarışma programları, 90'lı yıllarda adından sıkça söz ettirirken, 2000'li yılların da olayı olmuştur diyebiliriz. Bu durum, bazı çevreler tarafından eleştirilse de yarışma programlarının izlenme oranı daima en üst seviyelerdedir (Şahin, 2001:1). Bu arada, bilgiye dayalı programlar TRT kanallarında daha çok yayınlanırken, özel kanallarda ise şans, gündelik bilgi veya kişisel beceriler ön plana çıkmaktadır. Yarışma programlarının; ilgi çekici bulma, merak duygusu, eğlenceli olması ve genel olarak programları takip etme gibi sebeplerden dolayı izlendiği de ileri sürülen görüşler arasındadır (Kaya, Baysal, Kurt, 2007: 51).

Bu tür programların önemini, sadece çok izlenmeleriyle ölçmek tabii ki doğru bir yaklaşım değildir. Yarışmaya katılım da doğal olarak izleyenler arasından olmaktadır. Günümüzde maddiyata olan bağımlılık, tüketimin çok fazla olması, azla yetinmeyi bilmeyen insanoğlunu kolay yoldan ve en hızlı Resimde nasıl para kazanırım? ” kaygısı bu tarz yarışma programlarını daha çok ön plana çıkmaktadır. Böylece, yarışmalara sadece para kazanma hırsıyla katılanların sayısı oldukça fazladır. Çalışma aşamasında ulaşabildiğimiz yarışmacılardan cevaplandırmalarını istediğimiz anket sorularından biri de “Yarışmaya katılım amacınız neydi? ” sorusudur. Bu soruya verilen cevapların birçoğunda; borçlarını kapatma, araba alma, ev alma, eğitim için yurt dışına gitme gibi sebepler ileri sürülmüştür.

1.2.3. Yarışmaların Etkileri

1.2.3.1. Sosyal Yapıya Etkileri

Devamlı bir arada olduğumuz insanlarla dahi iletişim kopuklukları yaşarken yüz yüze görmediğimiz halde televizyondan tanıdığımız veya sesini radyodan duyduğumuz sanatçı ve sunucuları yakınlarımız gibi görürüz ve sanki televizyondan aşına olduğumuz her şey; mekânlar, nesnelere, olaylar, insanlar vs. sadece bizim için var olmuş eğlence arkadaşlarımızdır (Türkoğlu, 2003: 297).

Televizyonun, sosyal değişim açısından toplum üzerindeki etkisi oldukça fazladır. Yarışma programları da bu değişimi etkileyen programlardandır. Özellikle hangi memleketten olduğunu belirten yarışmacı, o memleketten olanları arkasında, yanında görmek istemekte, böylece bu yarış o yöre halkının yarışmaya olan ilgisini arttırmakta ve tüm şehri o yarışmaya bağlamaktadır. Yani şahıslar arasındaki rekabet, bu defa iller arası rekabete dönüşmektedir.

Bahsettiğimiz bu televizyon programlarının insanlar üzerinde ekonomik, toplumsal ve psikolojik etkilerinin olması da kaçınılmaz bir sonuçtur. Çeşitli dizilerde, magazin programlarında yer alan şahıslar gibi giyinebilmek, yaşayabilmek, kullandıkları markalı ürünleri kullanabilmek için gelir düzeyi yetersiz olan ailelerin çocukları suç işleme eğiliminde olurken aynı zamanda maddî durumu elverişli olsa dahi çocuğunun her istediğini almayı doğru bulmayan ailelerin çocuklarında eksiklik, aileye karşı kırgınlık olabilmektedir.

Yarışma programlarının bireysel, ailevi ve toplumsal etkileri kaçınılmazdır. Toplumun kültürel yapısına kadar uzanan bu etkilerin aynı zamanda sosyolojik deformasyona sebep olduğu görülmektedir. Özellikle yabancı menşeli programların Türk örf ve adetleriyle bağdaşmamasına rağmen halk tarafından benimsenmiş olması sosyolojik yapının bozulduğunun göstergesidir.

1.2.3.2. Kültürel Yapıya Etkileri

İnsan sosyal bir varlık olarak, amaçları ve ihtiyaçları için diğer insanlarla etkileşime girerek toplulukları oluşturur. Toplum içerisinde varlığını sürdürürken,

doğal olarak içinde bulunduğu toplumun kültürünü de öğrenmiş olur. Bu kültürel özelliklerin bozulmasında, yozlaşmasında çeşitli etkenler vardır. Bunların başında da önemli bir kültür aktarıcı olan televizyon programları gelmektedir (şahin, 2011).

Diğer televizyon programlarında olduğu gibi, birer popüler kültür ürünü olarak değerlendirebileceğimiz yarışmaların da olumlu ve olumsuz birçok etkilerinin olduğu bilinmektedir. Gelenek ve greneklerimizin yanı sıra dilimizi yozlaştırdığı, aile yapısının bozulmasına sebep olduğu gibi olumsuz görüşler yanında kaliteli vakit geçirme, yeni yeteneklere fırsat sunma gibi olumlu özelliklerinin olduğu da düşünülmektedir (Kaya vd. 2007: 36).

1.2.3.3. Birey zerindeki Etkileri

Televizyon programlarının; izleyicilerin giyim tarzı, akraba ve komşu ilişkileri, eğence anlayışı gibi birçok konuda olumlu veya olumsuz etkilerinin olduğu bilinmektedir (Kaya vd., 2007: 48).

Yarışmalar, her ne kadar eğence olarak görülse de bir anlamda rekabet ortamı yaratılmaktadır. İnsanları bu rekabet ortamına yönlendiren farklı sebepler vardır (Berrakay, Kasım 2006).

Bu tür programlar, ekonomik değerlerin ön plana çıkarken toplumsal değerlerin arka plana geçmesine de sebep olmaktadır. Böylece insanın güçlü olmasının, ekonominin g seviyesiyle doğrudan ilgili olduğu görüşü yaygınlaşır. Bireylerin bu düşünceye sahip olması ise onları kısa sürede çok para kazanmanın yollarını araştırmaya sevk eder. İşte yarışma programları da bu konuda cezbedici özelliğe sahiptir. Hem kolay yoldan para kazanma hem şöhret olma hevesiyle bu tür yarışma programlarına ilgi çoktur. Bu durumun toplum ve birey açısından birçok psikolojik sorun yaratması da tabii ki kaçınılmaz olur.

Bu konuda yapılan araştırmalarda ve düzenlenen anketlerde, televizyon programlarından, özellikle yarışma programlarının aile yapısı üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri değerlendirildiğinde, verilen cevapların oranlarının (olumlu/olumsuz) yakın olduğu, bu tür programların daha çok bayanlar tarafından izlendiği

görülmektedir. Erkek izleyiciler, aile yapısının bu tür programlardan olumsuz etkilendiğini savunmaktadırlar (Yıldız, t.y.).

1.2.3.4. Televizyon Geleneğine Etkileri

Kitle iletişim araçlarının, özellikle de günümüzde bilgi ve eğlence aracı olarak görülen televizyonun, popüler kültür ürünü olarak değerlendirebileceğimiz yayınlara zamanla daha çok yer verdiği görülmektedir. Bunlardan biri olan yarışma programları da, diğer programlar gibi, izleyicileri ekran başına tutsak eden programlardır. “Yarışma ”, “kazanma ” ve “ödül ” terimleri, gençlerin beynine adeta kazınırcasına yapılan reklamların etkisiyle; ilk görüşte olmasa bile, ikinci, üçüncü görüşte “ben de bir kere deneyeyim ”, “benim neyim eksik ”, “kazananlar benden daha mı iyi ” düşüncesi veya “sen de dene ne olacak ”, “kesinlikle sen onlardan daha iyisin ”, “sen kazanırsın ” gibi motive etmelerle gençler heveslendirilip, bu tür programlara ilgilerinin artması sağlanmaktadır.

Yarışmalarda; jüri üyeleri ve yarışmacılar, yarışmanın vazgeçilmez parçaları haline gelirler. Böylece izleyicilerin dikkati bu programlara çekilmiş olur. Jüri üyelerinin ünlü, sevilen sanatçılardan olması bu ilgiyi artırmada tabiki büyük etkindir. Bununla birlikte o zamana kadar hiç tanınmadığı halde, program süresince sergiledikleri tavırlarla gündeme oturan, gönüllerde taht kuran jüri üyeleri de vardır (Yıldız, t.y.).

Bu durumu izleyiciye aktarma görevini üstlenen kitle iletişim aracı televizyonların, daha düşük maliyet kaygısı ve daha fazla izlenme isteği arttıkça, yarışma ve müzik/eğlence programlarına daha çok yer verilmektedir.

Hafta içerisinde belirli günlerde yayınlanan yarışmalar izleyiciler için “eğlence ve oyun”dan ibaretken, program yapımcıları için, sürekli tüketime ve satılmaya hazır bir ürün konumundadır. Bu tür programlar izlendikçe tekrar üretimi için de önemli bir ortam oluşturulmuş olur.

1.2.4. Türkiye’de Yarışma Programları

Türkiye televizyonlarında yayınlanan yarışma programlarının, geçmişten günümüze doğru bir kaçı şöyledir:

1969 yılında, Halit Kıvanç sunuculuğunda yayın hayatına başlayan ve 5 yıl yayın hayatına devam eden, Türk televizyon tarihinin ilk yarışma programı “*Bildiklerimiz, Gördüklerimiz, Duyduklarımız* ” adlı program ile başlamamız gerekir. İsmi uzun olan bu yarışmanın süresi 45 dakika idi. Halk arasında “*Bildiklerimiz Yarışması* ”, “*Bildik, Gördük Yarışması* ”, “*Bildik, Gördük, Duyduk Yarışması* ”, “*Bil, Gör, Duy Yarışması* ” gibi adlarla da anılan bu program, birçok kişi tarafından Halit Kıvanç’ın programı olarak da anılıyordu. Fakat yarışmanın sunucusu, üzüntüsünü şu sözleriyle belirtiyordu:

Programı bu kalabalık kadro hazırlıyor. Sunucu ise, yani ben, programın vitriniyim. Başka bir benzetme ile, bir futbol takımımız diyelim. Arkadaşlarım takımın 10 elemanı. Kimi kaleci, kimi libero, kimi açık oyuncusu. Ben ise santraforum, ileride bekliyorum. Herkes topu bana atıyor; ben de golleri atıyorum. Bu takımın ismi benim ismim olur mu? (Kıvanç, 2006).

Önceleri kazanan yarışmacılara gümüş tabak, kupa, plaket verilirken daha sonra ise televizyon alıcısı verilmiştir (Kıvanç, 2006).

Fakat bu arada, İstanbul Teknik Üniversitesi’nin yayın organı olan ve deneme amaçlı yayın yapan İTÜ TV’de “*Talih Kuşu*” adıyla yayınlanan bilgi yarışması ile “*Mini Gol* ” adıyla yayınlanan spor yarışmasını da unutmamak gerekir (Sekmen, 2010: 82).

“*Tanışalım, Konuşalım, Yarışalım* ” adlı yarışma, 14 Ocak 1979’da Tele-Pazar içinde yayınlanmaya başlar. Bülent Gül ve Bora Uçar tarafından hazırlanıp Hulusi Özöduru tarafından sunulan, üç jüri üyesinin yer aldığı ve genel kültür bilgisine dayalı “*Çocuk ve Yarışma* ” adlı ilkokullar arası yarışma ise, 23 Ocak 1979’da yayın hayatına başlar (Salbacak, 2004: 44).

Ülkemizin en eski yarışma programlarından birisi de ilk defa 1965’te Fransa’da yayınlanmış olan “*Bir Kelime Bir İşlem* ”dir. 1980’li yıllardan beri TRT ekranlarında yayınlanan ve oldukça popüler olan bu yarışma programı, hâlâ TRT’nin

TRT Okul kanalında yayınlanmakta ve izleyicisi ile buluşmaya devam etmektedir (Bilgiufku, 2013).

Kelimeyle ilgili sorularda Türk dili kuralları hakkında bilgiler verilirken, Türkçeyi doğru kullanma, kelimeleri doğru telaffuz ederek anlamlarını açıklama; işlem sorularında ise dört işlem kullanılarak doğru cevaba hızlı bir Resimde ulaşma hedeflenmektedir (Sekmen, 2010: 82).

Sadece TRT'nin olduğu dönemlerde televizyonda iki haftada bir yayınlanan ve en çok izlenen yarışma programlarından biri de A'dan Z'yedir. Halit Kıvanç'ın sunuculuğunu yaptığı, TRT İstanbul televizyonu tarafından hazırlanan bu yarışma programı bir müddet yayından kaldırıldıktan sonra tekrar yayınlanmaya başlamıştır. 1978 yılı Eylül ayında yayından kaldırılmasını, Halit Kıvanç; kendisiyle yapılan bir röportajda, batılı ülkelerdeki bu tür programların devamlılığının, ödüllerin miktarı ve bunun yarışmacılar üzerindeki etkisine bağlamaktadır (Salbacak, 2004: 43).

Kıvanç masraftan kaçınılmamasına ek olarak o ülkelerde ünlü bilim adamları, doçentler, profesörler, avukatlar, doktorlar gibi kendi alanlarında yetenekli kişilerin rahatça yarışmalara katılmasını da uzun solukluluğun nedeni olarak görür. Türkiye'de ise o dönemde televizyonda yarışmaya katılmak cesaret işi sayılmakta, bazıları da ekrana çıkmayı gösteriş saymaktadır (Salbacak, 2004: 43).

Ekran arkasında yer alan ve yarışmanın görünmeyen yüzü diye tabir edebileceğimiz, yapımcı, yönetmen, stüdyo şefi, makyöz, şoför, vb'nin içinde yer aldığı ekip, yarışma programlarının önemli unsurlarındandır. “Bir yerli dizide ekran önünde ve arkasında 60 ila 100 kişinin görev aldığı düşünüldüğünde, yarışma programlarının da en az diziler kadar bir iş gücüne gereksinim olduğu ortaya çıkıyor ” (Mükellefgazetesi, 2009).

11 Ocak 1982'de yayın hayatına başlayan bir başka yarışma programı ise, yapımcılığını Cengiz Baysal'ın yaptığı, Serhat Hacıpaşalıoğlu tarafından sunulan ve iki haftada bir yayınlanan “Riziko ”dur. Söyleşi havası içinde, hem eğlendirici hem şaşırtıcı Resimde sorulan sorularıyla bilgi-kültür yarışmasıdır (Salbacak, 2004: 45).

Atilla Sarıkayalı tarafından sunulan ve 24 Temmuz 1986'da yayınlanmaya başlayan, jürisinin sanatçılar ve halktan oluştuğu “Müzik Maratonu ” adlı yarışma programında dört yarışmacı, halk müziği ya da sanat müziği söylemektedir. TV1'de

Ocak 1987’de, “Ben Bilirim ” adlı bir yarışma yayınlanmaya başlar. Orhan Ayar tarafından sunulan, sanatçılar tarafından müzik ve sinema sorularının sorulduğu, babalar ve kızlarının yarışmacı olarak katıldığı “Süper Piramit ” adlı yarışma programı 2 Şubat 1988’de TV2’de yayın hayatına girer. Farklı üniversitelerden dörder öğrencinin katılımıyla gerçekleşen, yarışmaya katılan iki üniversitenin de tanıtımının yapıldığı “Üniversiteler Yarışıyor ” adlı bir başka yarışma programı ise 1 Nisan 1989’da TV1’de yayınlanmaya başlamıştır (Salbacak, 2004: 46,..48).

1.3. TÜRKİYE’DE SES YARIŞMALARI

Türkiye’deki ses yarışmalarının ilki 1929’da yapılmıştır. Bu yarışmada Tevfik Hanım ve bir yıl sonra güzellik kraliçesi seçilmiş olan Mübeccel Hanım, popstar unvanını alan ilk yarışmacılardır. 1930 yılında, Cumhuriyet Gazetesi tarafından desteklenen ve Fransa’da yapılan “Güzel Ses Yarışması”nda ise Hudadat Şakir Hanım, Türkiye’den ilk ses kraliçesi seçilmiştir. 1961 yılında Asu Maralman’ın birinci olduğu “Caddebostan Ses Yarışması”, 1962’de ise Lale Akat’ın Kings grubu ile katıldığı “Ankara İkinci Amatör Orkestralar Yarışması” düzenlenmiştir. 1963, 1964 ve 1965 yıllarında “Boğaziçi Müzik Festivalleri” yapılmıştır. 1964, 1965, 1966 ve 1967 yıllarında Hürriyet gazetesinin desteğiyle Türkiye’deki müziği canlandırmak amacıyla “Altın Mikrofon Armağanı Yarışmaları ” düzenlenmiştir. Bu yarışma önce 1972’de Günaydın gazetesi, 1979’da da Saklambaç dergisi tarafından tekrar desteklenerek devamlılığı sağlanmaya çalışılmış, fakat başarılı olunamamıştır. Milliyet gazetesi 1967’de “Liselerarası Müzik Yarışması ”nı başlatmıştır. Hafta Sonu gazetesi tarafından 1967’de düzenlenen “Altın Ses Yarışması” ise, 1970 ve 1972 yıllarında yapılmıştır (Türkpömuzik, t.y.)

Yarışma programları, 1974 yılında TRT tarafından canlı olarak yayınlanmasına karar verilen “1. Toplu İğne Beste Yarışması ”yla birlikte artık televizyonlarda yerini almaya başlamıştır. Özel televizyonların hızla çoğalması müzik yarışmalarını da etkilemiş, bu vesileyle birçok ses yarışması programı düzenlenmiştir:

Bunlardan tespit edebildiklerimizi şöyle sıralayabiliriz:

Tablo 1

Ses Yarışmaları

Yarışma Programları	Yayınlandığı Kanal	Yayınlandığı Yıl
* 1. Toplu İğne Beste Yarışması	TRT	1974
* Modern Folk ile Birlikte Söyler misiniz	TRT	1975
•Konumuz Müzik	TRT	1985
•Müzik Maratonu	TRT	1986
•Müzik Yarışması	TV1	1988
•Müzikle Yarışıyoruz	TV2	1989
* TRT Ses Yarışması	TRT	1989
* Roxy Müzik Günleri	-	1996
* Kral TV Video Ödülleri	Kral TV	1997
* Henüz Duyulmayanlar	TV8	2001
* Sing Your Song	Show TV	2002
* Power Türk Popstar Ses Yarışması (Power Türk): 2003	Power Türk	2003
* Popstar Türkiye	Kanal D	4 Ekim 2003- 7 Şubat 2004
* X Factor Star Işığı	Kanal D	2014
* Türkstar	Show TV	2004
* Akademi Türkiye	ATV	2004
* Anadolu Ateşi	ATV	2004
* Star Avı	ATV	2006
* Şarkı Söylemek Lazım	Show TV	2007
* Akademi Türkiye	ATV	2008
* Popstar Alaturka	Star TV	2006-2009
* Popstar Alaturka	Fox	2009-2013
* Power Türk Popstar Ses Yarışması (Power Türk): 2009	Power Türk	2009
* O Ses Türkiye	Show TV	10 Ekim 2011
* Star Akademi (Akademi Türkiye'nin devamı niteliğinde)	Star TV	2011
* Rising Star	TV8	3Ağustos 2015

(* işaretliler "türkpopmuzik, t.y." adlı kaynaktan alınmıştır.)

(• işaretliler Salbacak, 2004: 46,..48 adlı kaynaktan alınmıştır.)

1.4. O SES TÜRKİYE

Türkiye’de yapılan ses yarışmalarından biri olan ve tez konumuza esas teşkil eden “O Ses Türkiye” yarışması; katılımcısı ve izleyicisi bakımından büyük bir kitleyi kapsamaktadır. Acun Medya Resmi Sayfasında yer alan “konu ” başlığı altında yayınlanan:

Seçilirsən müzik dünyasının starları sana koçluk yapacak ve her hafta jüri üyeleri önünde yarışacaksın. Ama önce sesinle sana sırtı dönük koçları etkilemelisin. Eğer koçlardan biri sesinden etkilenirse sana koçluk yapmak isteyecek. Birden fazla koçu etkilersen seçme hakkı sende olacak! Hangi sesin büyük ödüle layık olduğuna Türkiye karar verecek! (Acun Medya, 2017).

şeklindeki reklamlarla insanları fazlasıyla etkileyen ve bu vesileyle her yıl giderek artan sayıda başvuru alan ve birçok ilde yapılan ön eleme yoluyla yarışmacılarını belirleyen program; müzikolojik, sosyolojik ve psikolojik açılardan çok boyutlu olarak incelenmeye değer bir konudur.

Pek çok ülkede “The Voice ” adı ile ekranlarda yer alan program, yayınlandığı her ülkede beğeniyle izlenmiştir. Yarışma, Türkiye’de ilk defa 10 Ekim 2011 tarihinde “O Ses Türkiye ” adı ile Show TV’de yayınlanmıştır. Daha sonra ise Star TV (2012-2014) ve son olarak TV8 (2014-2019) ekranlarında 8 yıldır yayın hayatına devam etmektedir. Ayrıca çocuk adayların katıldığı ve “O Ses Çocuklar ” olarak adlandırılan çocuklara yönelik programlar da yapılmıştır (Acun Medya, 2017).

Resim 8. O Ses Türkiye Logosu (O Ses Türkiye Logosu, t.y.)

1.4.1. “O Ses Türkiye ” Yarışmasının İçeriği ve Biçimsel Özellikleri

Sunuculuğunu Acun Ilıcalı'nın yaptığı, Acun Medya'nın yapımcılığındaki yarışma programında, bir sunucu ve dört jüri üyesi yer almaktadır. Katılımcıların önce kendi seçtikleri, daha sonra kendilerine verilen parçaları yorumlamalarına göre değerlendirildiği ses yarışma programıdır. İlk programlarda her jüri üyesine 18 yarışmacı seçme hakkı tanınmış olmakla beraber, altıncı sezona (2017) gelindiğinde her jüri üyesinin 87 yarışmacı ile programa devam ettiği, sekizinci sezona (2018) gelindiğinde ise 52-57 aralığında yarışmacıyla programa devam edildiği görülmektedir (Acun Medya, 2017).

1.4.2. Yarışmanın Kuralları

“O Ses Türkiye ” yarışmasına katılmak isteyen kişi, internet üzerinden başvurusunu yaparak ilk adımı atmış olur. Yarışmanın ilk elemesinin yapılacağı otelde kayıt yapıldıktan sonra sıra numarası verilen aday enstrüman eşliği olmaksızın; seçmiş olduğu eserlerin kalitesi, okuma, yorum, tarz, ses aralığı gibi kriterlere göre değerlendirilmektedir. Herhangi bir enstrüman kullanabilme yeteneği olan aday ise, eserlerini bu enstrüman eşliğinde icra edebilmektedir. Böylece ilk elemenin olumlu sonuçlanması neticesinde Acun Medya tarafından bilgilendirilen adayın “O Ses Türkiye ” ilk ayağı da başlamış olur.

Bundan sonraki aşama, ikinci eleme olarak adlandırılrsa da aslında bunu bir eleme olarak değil, adaydan belirlenmesi istenilen on eserin tonunu belirleme ve enstrüman eşliğinde icra edilebilirliğini değerlendirme aşaması olarak ifade etmek daha doğru olur. İlk defa asıl jüri üyeleri karşısına çıkmış olması yarışmanın bu aşamasını ayrıca önemli kılmaktadır. Adayın, orkestra şefi Tarık Sezer tarafından seçilerek tonu belirlenen eserlerden biriyle provaya tabi tutulması ise jüri karşısına çıkmaya hak kazandığını gösterir.

Buraya kadarki kazanımlar sahnede sergilenmekte ve uzun bir bekleyişin ardından aday, jüri üyelerinin ve seyircilerin karşısına çıkmaktadır. Yarışmacı yakını olarak iki kişi, yarışma süresince, her hafta adaya eşlik edebilmekte ve onların da seyahat, konaklama ve yemek ücretleri Acun Medya tarafından karşılanmaktadır. Bu arada sahne arkasında, yarışma programının asıl kahramanları olarak

nitelendirilebilecek ve ekran karşısında olanların göremediği kalabalık bir kadronun varlığından da bahsetmek gerekir.

O Ses Türkiye yarışması sürecinde; jüri üyelerinin, yarışmacıları sahneye arkası dönük bir Resimde dinlediği bu anlar, en heyecanlı anlardır. En fazla bir buçuk dakikada icra edilmesi gereken eserin seslendirilmesi neticesinde, jüri üyesi beğendiği takdirde, butona basarak sahneye doğru dönmektedir. Bütün jüriler eserin sonuna gelinceye kadar, butona basabilme hakkına sahiptir. Bir yarışmacı için birden fazla jüri üyesi butona basarak döndüğü takdirde; bu kez yarışmacı, ekibine katılmak istediği jüri üyesini kendisi belirleyerek, seçtiği jüri üyesinin ekibine katılmış olur.

İkinci tur “Düello ” olarak adlandırılmaktadır. Her bir jüri üyesi ekibinde bulunan yarışmacıları ikişerli olarak eşleştirerek eserlerini icra etmelerini ister ve böylece sahnede düet yapan yarışmacılardan birisini eleyip, diğeriyle yarışmaya devam eder.

Üçüncü tur ise “Çapraz Düello ” olarak adlandırılmaktadır. Bu turun düellodan farkı, jüri üyelerinin kendi yarışmacıları arasında değil de rakip takımın yarışmacısıyla ikişerli olarak sahneyi paylaşmaları sonucunda değerlendirilmeleridir. Düelloda yarışmacının bir üst tura geçmesini jürinin kendisi belirlerken, çapraz düelloda ise bir üst tura geçmeyi, stüdyoya gelen izleyicilerin elektronik buton ile belirliyor olması bu bölümü daha özel ve heyecanlı kılmaktadır.

Yarışmacılar, çapraz düellolar bitinceye kadar paket program ile televizyon ekranlarına taşınırken; bu turdan sonra artık çeyrek finale yaklaşıyor olmak, canlı yayında performans sergileyecek olmak ve halkın oyuyla başarılı olanın belirlenecek olması gibi sebeplerden dolayı daha fazla heyecanlanmaktadırlar.

Televizyonda canlı olarak yayınlanan bu turda, her ekibin kalan yarışmacı sayısına göre belirlediği üç ya da dört yarışmacı, her hafta kendi performansını sergiledikten sonra, SMS oylarıyla belirlenen her ekibin birincisi, bir sonraki hafta yarışmaya hak kazanmaktadır. Ekibin jüri üyesi, kalan son iki yarışmacıdan birini elerken, korumasına aldığı yarışmacı varsa, o da bir sonraki hafta yarışma hakkına sahip olur. Bu tur, her ekipten iki kişi kalana kadar devam eder.

Her ekipten iki yarışmacı olmak üzere toplamda sekiz yarışmacının yer aldığı yarı final turunda ise; yarışmacılar eserlerini seslendirdikten sonra, SMS oylamasının sonuçları ile finalde yarışmaya hak kazanırlar. Böylece finale kalan dört yarışmacının eserlerini icra etmesi neticesinde dördüncü yarışmacı belirlenmiş olur. Kalan yarışmacıların birer eser seslendirmeleri ve yeni SMS sonuçları üçüncüyü, son iki yarışmacı kaldıktan sonra yeniden yapılan oylama ise ikinci ve birinciyi belirlerken, takımında bulunduğu jüri üyesi ise o sezonun şampiyonu olmuş olur.

1.4.3. Yarışmanın Sezonları

2011 yılında yayın hayatına başlayan “O Ses Türkiye ”, bu çalışmaya başladığımız döneme kadar, yedi sezon olarak yayınlanmış, sekizinci sezon ise devam etmekteydi. Çalışmamızın bitimine doğru yarışmanın sekizinci bölümü de sonuçlanmıştır. Sunucusu hiç değişmeyen yarışma programının jüri üyeleri ise hemen her dönem bir- iki değişiklikle de olsa toplam olarak 13 jüri üyesi ve 8 finalistle tüm sezonları tamamlamıştır.

Resim 9. O Ses Türkiye Logosu (O Ses Türkiye, 12 Mart 2016).

1.4.3.1. Birinci Sezon

Tablo 2

Birinci Sezon İçeriği

İlk Yayın Tarihi	Sunucu	Jüri Üyeleri	Final Tarihi	Yarışmanın Şampiyonu	Şampiyon Jüri
10 Ekim 2011	Acun Ilıcalı	Hülya Avşar Mustafa Sandal Murat Boz Hadise Açıköz	19 Şubat 2012	Oğuz Berkay Fidan	Murat Boz

(Mert, 2014: 60)

Resim 10. 1. Sezon Yarışma Birincisi Oğuz Berkay Fidan (Sağdaki) ve Murat Boz (Soldaki) (Sözcü, 4 Şubat 2018)

1.4.3.2. İkinci Sezon

Tablo 3

İkinci Sezon İçeriği

İlk Yayın Tarihi	Sunucu	Jüri Üyeleri	Final Tarihi	Yarışmanın Şampiyonu	Şampiyon Jüri
08 Ekim 2012	Acun Ilıcalı	Hülya Avşar Mustafa Sandal Murat Boz Hadise Açıköz	18 Şubat 2013	Mustafa Bozkurt	Mustafa Sandal

(Mert, 2014: 61)

Resim 11. 2.Sezon Yarışma Birincisi Mustafa Bozkurt (Soldaki) ve Mustafa Sandal (Sağdaki) (Posta, 05.02.2018)

1.4.3.3. Üçüncü Sezon

Tablo 4

Üçüncü Sezon İçeriği

İlk Yayın Tarihi	Sunucu	Jüri Üyeleri	Final Tarihi	Yarışmanın Şampiyonu	Şampiyon Jüri
16 Eylül 2013	Acun Ilıcalı	Murat Boz Hadise Gökhan Ebru Gündeş	21 Ocak 2014	Hasan Doğru	Gökhan Özoğuz

(Hürriyet, 05.02.2016).

Finale kalan dört ismin de Gökhan Özoğuz'un takımından olması, tüm dünyadaki yarışma formatı açısından ilk olma özelliğine sahiptir (Hürriyet, 05.02.2016).

Resim 12. 3. Sezon Yarışma Birincisi Hasan Doğru (Soldaki) ve Gökhan Özoğuz (Sağdaki) (Radikal, 21.01.2014).

1.4.3.4. Dördüncü Sezon

Tablo 5

Dördüncü Sezon İçeriği

İlk Yayın Tarihi	Sunucu	Jüri Üyeleri	Final Tarihi	Yarışmanın Şampiyonu	Şampiyon Jüri
29 Eylül 2014	Acun Ilıcalı	Mazhar Alanson- Özkan Uğur Hadise Gökhan Ebru Gündeş	18 Şubat 2015	Elnur Hüseyinov	Ebru Gündeş

(Mert, 2014: 63)

Resim 13. 4. Sezon Yarışma Birincisi Elnur Hüseyinov (Google, t.y.)

1.4.3.5. Beşinci Sezon

Tablo 6

Beşinci Sezon İçeriği

İlk Yayın Tarihi	Sunucu	Jüri Üyeleri	Final Tarihi	Yarışmanın Şampiyonu	Şampiyon Jüri
4 Ekim 2015	Acun Ilıcalı	Murat Boz Hadise Ebru Gündeş Gökhan-Hakan Özoğuz	03 Şubat 2016	Emre Sertkaya	Gökhan-Hakan Özoğuz

(Hürriyet, 05.02.2016).

Resim 14. 5. Sezon Yarışma Birincisi Emre Sertkaya (Google, t.y.)

1.4.3.6. Altıncı Sezon

Tablo 7

Altıncı Sezon İçeriği

İlk Yayın Tarihi	Sunucu	Jüri Üyeleri	Final Tarihi	Yarışmanın Şampiyonu	Şampiyon Jüri
2 Ekim 2016	Acun Ilıcalı	Hadise Açıkgöz Murat Boz Gökhan Özoğuz- Hakan Özoğuz Sibel Can	19 Mart 2017	Dodan Özer	Hadise Açıkgöz

(Gazetevatan, 20 Mart 2017).

“O Ses Türkiye ” yarışmasında 6. sezonun sonunda ilk defa Hadise'nin yarışmacılarından biri finale kalmış ve Hadise ile yarışmacısı finalist olmuştur.

Resim 15. 6. Sezon Yarışma Birincisi Dodan Özer (Sağdaki) ve Ebru Gündeş (Soldaki) (Google, t.y.)

1.4.3.7. Yedinci Sezon

Tablo 8

Yedinci Sezon İçeriği

İlk Yayın Tarihi	Sunucu	Jüri Üyeleri	Final Tarihi	Yarışmanın Şampiyonu	Şampiyon Jüri
07 Ekim 2017	Acun Ilıcalı	Hadise Açıköz Murat Boz Gökhan Özoguz Yıldız Tilbe	05 Şubat 2018	Lütfiye Özipek	Gökhan Özoguz

(Hürriyet, 2018).

“O Ses Türkiye ” yarışması 7.sezonunda ilk defa bir bayan, finalist olmuştur.

Resim 16. 7. Sezon Yarışma Birincisi Lütfiye Özipek (Google, t.y.)

1.4.3.8. Sekizinci Sezon

Tablo 9

Sekizinci Sezon İçeriği

İlk Yayın Tarihi	Sunucu	Jüri Üyeleri	Final Tarihi	Yarışmanın Şampiyonu	Şampiyon Jüri
06 Ekim 2018	Acun Ilıcalı	Hadise Açıkgöz Murat Boz Seda Sayan Beyazıt Öztürk	28 Ocak 2019	Ferat Üngör	Murat Boz

(Milliyet, 2018)

Resim 17. 8. Sezon Yarışma Birincisi Ferat Üngör (Soldaki) ve Murat Boz (Sağdaki) (Google, t.y.)

1.4.4. Program Sunucusu/Anlatıcısı

Program Sunucusu, radyo ve televizyon programlarının akışını belirleyen, dinleyici veya izleyicileri programı takibe yönlendiren en önemli unsurdur. Sunucular, daha önceden planlanan program metninin içeriğine göre programı yönlendirirler.

Televizyon kanallarının ve programların sayılarının artmasıyla sunucular daha da önemli hale gelmiştir (Mert, 2014: 63).

Yarışma programlarının birçoğunda hem sunucu hem de jüri üyesi olarak gördüğümüz “O Ses Türkiye ”de sadece sunucu olarak karşımıza çıkan Acun Ilıcalı bunun sebebi olarak da ses konusunda eğitilmiş olmamasını göstermektedir. Program içerisinde gelişen her türlü olaya müdahale ederek yarışmanın seyrini belirlemektedir (Mert, 2014: 64).

Acun Ilıcalı Kimdir?

Resim 18. Acun Ilıcalı

Acun Ilıcalı, 29 Mayıs 1969 tarihinde, Edirne’de, Ergün ve İlknur Ilıcalı çiftinin ikinci çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Türk televizyonculuğunun önemli programlarının başarılı bir yapımcısıdır. Babası müteahhit, annesi ise üniversite eğitimi almış bir müdire olan Acun Ilıcalı’nın Ömer Cenker Ilıcalı adında bir abisi vardır. 5 yaşında başladığı Edirne İstiklâl İlköğretim Okulu’nda ilk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra İstanbul Kadıköy Maarif Koleji ve Kadıköy Anadolu Lisesi’nde lise eğitimini almış, 7 yıl devam ettiği İstanbul Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümünden diploma almadan ayrılmak zorunda kalmıştır. Kendisi için çok değerli olan hemen her fırsatta bahsettiği dedesini ve babaannesini trafik kazasında kaybetmesi onu çok üzmüştür (Biyografi, 2016).

1994 yılında, Bağdat Caddesi’nde motoru ile seyir halindeyken geçirdiği kazada sol kolu kırılan Acun Ilıcalı’nın, arkasında oturan arkadaşı ise hayatını kaybetmiştir. Büyük bir ameliyat geçiren Ilıcalı’nın koluna 36 dikiş atılarak platin takılmıştır (Biyografi, 2016).

30 günlük askerlik hizmetini, 2000 yılında tamamlayan Acun Ilıcalı, 2003 yılında Zeynep Yılmaz ile evlenmiş; bu evliliğinden Yasemin ve Leyla adlarında iki kızı dünyaya gelmiştir. Eşi Zeynep Yılmaz’dan 12.07.2016 tarihinde tek celsede boşanmış, 18 Eylül 2017 tarihinde ise Şeyma Subaşı ile evlenmiştir (Hürriyet, 14.11.2017).

Amcasının oğlu Bekir’in arkadaşı, Acun Ilıcalı’yı o dönem Show TV’de mali kontrolör olan İrfan Şahin ile tanıştırdı. Onun sayesinde İlker Yasin’le tanışan Acun, futbol bilgisiyle onu etkileyince, denemek üzere işe alındı. Koyu Fenerbahçeli olmasına rağmen Beşiktaş muhabiri oldu. Beşiktaş

muhabiriyken futbolcularla samimi olup özel röportajlar yapmayı başarinca yıldızı bir anda parladi ve daha sonra Şansal Büyüka'nın ekibine, Show TV'ye transfer oldu. Televole furyasında Şansal Büyüka'nın gözde elemanı haline geldi (Biyografi, 2016).

Böylece bir spor magazin programı olan Televole'de başlayan sunuculuk hayatı, 2002'de hazırlayıp sunduğu gezi-eğlence içerikli "Acun Firarda " adlı programla devam etmiştir. Gezi programları arasında oldukça rağbet gören bu program vesilesiyle 105 ülke gezen Acun Ilıcalı, "Dokun Bana " ve "Biri Bizi Gözetliyor " programlarında ise ikinci sunucu olarak görev yapmıştır (Biyografi, 2016).

2005 yılında Acun Medya adlı prodüksiyon şirketini kurmuştur. 2006 yılında "Survivor Türkiye " adlı yarışma içerikli televizyon programının yapımcılığını ve sunuculuğunu; 2007-2008 yılları arasında Uğur Dündar tarafından sunulan "Yoksa Rüya mı? " adlı aktüel içerikli televizyon programının, 2008-2014 yılları arasında "Söyle Söyleyebilirsen " adlı ses yarışması içerikli Behzat Uygur'un sunumunu yaptığı televizyon programının yapımcılığını üstlenmiştir. 2009 yılında "Devler Ligi " adlı futbol içerikli televizyon programının, yine aynı yıl "Yetenek Sizsiniz Türkiye " adlı yetenek yarışması içerikli televizyon programının, 2010-2011 yılları arasında "Yok Böyle Dans " adlı dans yarışması içerikli televizyon programının, 2011 yılında da "O Ses Türkiye " adlı ses yarışması içerikli televizyon programının yapımcısı ve sunucusu olmuştur (Hürriyet, 14.11.2017).

Farklı farklı yerlerde, özellikle üniversitelerde yaptığı stand-up gösterilerinde hayatı boyunca yaşadığı bazı olayları esprili bir dille anlatmıştır (Biyografi, 2016).

"Acunn.com " adlı portal internet sitesini arkadaşlarıyla birlikte kuran Acun Ilıcalı, 2013 yılında Show TV'den ayrılarak Star TV'ye geçmiştir. Bu arada "3 Adam " adlı televizyon programının yapımcılığını da üstlenen Ilıcalı, yine arkadaşlarıyla birlikte giyimle ilgili olan "Sekiz.com " adlı internet sitesini kurmuş, Doğuş Yayın Grubu ortaklığında "TV8 " adlı televizyon kanalını satın almıştır (% 70 sahibidir), "MNG Shop " (sonradan Shop 90 olarak adı değişmiştir) adlı televizyon kanalına % 40 ortak olmuştur (Biyografi, 2016).

Star TV'den 2014 yılında ayrıldıktan sonra, "Aileler Yarışıyor ", "Akademi ", "Arda'nın Mutfağı ", "Hülya Avşar Show ", "Kel Alaka ", "Ninja Warrior Türkiye ",

“Para Bende ”, “Ütopya ” ve “Ver Fırına ” adlı televizyon programlarının; 2015 yılında ise “Rising Star Türkiye ”, “İşte Benim Stilim ” adlı televizyon programlarının yapımcılığını, 2016’da ise “İşte Benim Stilim Ünlüler ” adlı yarışma programının yapımcılığını üstlenmiştir (Biyografi, 2016).

2005 yılında, 36 yaşındayken vergi rekortmenleri arasına giren Acun Ilıcalı, 2007-2008 yılları arasında Uğur Dündar’ın sunuculuğunu yaptığı “Yoksa Rüya mı? ” adlı aktüel formatındaki program ile 2008 yılında sunuculuğu Behzat Uygur tarafından yapılan Türk Pop Müziği şarkılarının sözlerinin bilinmesiyle ilgili müzik yarışmasının yapımcılığını üstlenmiştir. 2014 yılında TV8 kanalında tekrar yayınlanmaya başlanan aynı programın sunuculuğunu ise Behzat Uygur yerine Murat Dalkılıç yapmıştır. 2012 yılında Dominik Cumhuriyeti’nde çekilen, yapımcılığı ve sunuculuğu Acun Ilıcalı tarafından yapılan “Survivor Ünlüler Gönüllüler Yarışması ” en çok izlenen programken Acun Ilıcalı da en çok konuşulan isimlerden olmuştur. “Survivor Ünlüler Gönüllüler 2013 ”, Survivor programının yeni hali olarak, Star TV’de, 17 Mart 2013’de başlamıştır. Bu arada 2013 yılında, Şeyma Subaşı’ndan Melisa adında bir kızı daha olmuştur (Biyografi, 2016).

TV8’i satın aldıktan sonra kendi TV kanalının sahibi olan Acun Ilıcalı, 14 Kasım 2013’te muhabir olarak başladığı bu alanda, Türk televizyonlarının en ünlü yapımcısı olarak isim yapmıştır (Biyografi, 2016).

Acun Ilıcalı’nın Aldığı (Biyografi, 2016) Ödüller:

En İyi Erkek Sunucu Altın Arılar Ödülü

2007 yılında Kadıköy Maarif Koleji ve Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği tarafından “Kristal Martı ” ödülüne layık bulunmuştur.

Filmleri ve Dizileri (Biyografi, 2016):

2001- Tatlı Hayat (Konuk Oyuncu) (TV Dizisi)

2002- Mumya Firarda (Sinema Filmi)

2004-2007- Avrupa Yakası (1.Sezonda ve 4.Sezonda) (Kendisi) (TV Dizisi)

2005-Dikkat Şahan Çıkabilir (Konuk Oyuncu) (TV Dizisi)

2009-Adab-ı Muaşeret (Konuk Oyuncu) (Sinema Filmi)

2010-Sinyora Enrica ile İtalyan Olmak (Konuk Oyuncu) (Sinema Filmi)

2011-Pis Yedili (Kendisi) (TV Dizisi)

1.4.5. Jüri Üyeleri

Yarışma programlarını; hal-hareket, giyim-kuşam, konuşma ve yorumlarıyla, ilgi çekici hale getirerek izleyicileri etkileyen jüri üyeleri, özellikle şarkı yarışmalarının vazgeçilmez elemanlarıdır. “O Ses Türkiye ” yarışmasında da, jüri üyeleri en iyi sesi belirlemek için orada bulunmaktadırlar. Özellikle çok beğendikleri yarışmacıları kendi takımlarına alabilmek için sergiledikleri tavır, kendi aralarındaki diyaloglar, yarışmanın seyrini talk-show programı havasına çevirmektedir (Mert, 2014: 64).

10 Ekim 2011 tarihinde yayın hayatına başlayan ve Acun Ilıcalı tarafından yayınlanıp sunulan, televizyonların en çok izlenen programları arasında yer alan “O Ses Türkiye ” yarışmasının sezonları, jüri üyeleri, şampiyon olan jüri ile yarışmacılarının toplu olarak gösterildiği tablo aşağıda yer almaktadır:

Tablo 10

“O Ses Türkiye Yarışması” Sezonları, Jüri Üyeleri, Şampiyon Olan Jüri ile Yarışmacıları

“O Ses Türkiye Yarışması” Sezonları	“O Ses Türkiye Yarışması”nda Sezonlara Göre Jüride Olan Sanatçılar	“O Ses Türkiye Yarışması”nda Sezonlara Göre Şampiyon Olan Sanatçılar	“O Ses Türkiye Yarışması”nda Sezonlara Göre Şampiyon Olan Yarışmacı
1. Sezon Final 19 Şubat 2012	Hadise, Mustafa Sandal, Hülya Avşar, Murat Boz	Murat Boz	Oğuz Berkay Fidan
2. Sezon Final 18 Şubat 2013	Hadise, Mustafa Sandal, Hülya Avşar, Murat Boz	Mustafa Sandal	Mustafa Bozkurt
3. Sezon Final 21 Ocak 2014	Gökhan Özoğuz, Hadise, Murat Boz, Ebru Gündeş	Gökhan Özoğuz	Hasan Doğru
4. Sezon Final 18 Şubat 2015	Gökhan Özoğuz, Hadise, Mazhar Alanson ve Özkan Uğur, Ebru Gündeş	Ebru Gündeş	Elnur Huseynov
5. Sezon Final 03 Şubat 2016	Gökhan ve Hakan Özoğuz, Hadise, Murat Boz, Ebru Gündeş	Gökhan-Hakan Özoğuz	Emre Sertkaya
6. Sezon Final 19 Mart 2017	Gökhan ve Hakan Özoğuz, Hadise, Murat Boz, Sibel Can	Hadise	Dodan Özer
7. Sezon Final 05 Şubat 2018	Yıldız Tilbe, Murat Boz, Gökhan ve Hakan, Hadise	Gökhan Özoğuz	Lütfiye Özipek
8. Sezon Final 28 Ocak 2019	Seda Sayan, Beyazıt Öztürk, Murat Boz, Hadise	Murat Boz	Ferat Üngör

1.4.6. Jüri Üyelerinin Eğitim Durumları

Hadise Açıköz: Belçika'nın Hasselt şehrinde bulunan Provinciale Hogeschool Limburg adlı, 3 yıllık eğitim veren ve Türkiye'deki okullarla da denkliği olan yüksekokulun “Pazarlama Bölümü”nden mezun olmuştur. Beş dil (Flamanca, Fransızca, Almanca, Türkçe ve İngilizce) bilen Hadise, iyi bir besteci ve söz yazarıdır. (Eödev,t.y.)

Murat Boz: Önce Bilgi Üniversitesi “Caz Vokal Bölümü ”nü burslu olarak kazanmış, daha sonra İstanbul Teknik Üniversitesi “Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, Temel Bilimler Bölümü ”nde eğitimine devam etmiştir (Biyografi, 2016).

Mustafa Sandal: Üç dil (Fransızca, İngilizce ve İtalyanca) bilen sanatçı, ABD'nin New Hampshire eyaletindeki New Hampshire Üniversitesi'nde

yükseköğrenime başlamıştır. İki buçuk yıllık üniversite eğitimini yarıda bırakarak ülkesine dönen sanatçı, bu arada bestecilik ve söz yazarlığı yönünden kendini geliştirmiştir. Daha sonra Londra'ya yerleşerek Amerika'da yarım bıraktığı işletme eğitimine “American College of London ”da devam etmiştir (Biyografi, 2016).

Gökhan Özoğuz: Açık Öğretim Fakültesinde eğitim gören sanatçı, ikiz kardeşi Hakan Özoğuz ile birlikte müzik eğitimi almak için, 2006 yılında Londra'ya giderek 4 yıl eğitim görmüşlerdir (Acunn Medya, 2017).

Mazhar Alanson: Ankara Devlet Konservatuvarının, “Yüksek Tiyatro Bölümü”nü bitirmiştir (Biyografi, 12.07.2016).

Hakan Özoğuz: Açık Öğretim Fakültesi mezunudur.

Beyazıt Öztürk: Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, “Seramik-Heykel Bölümü ”nden mezun olmuştur (Milliyet, 06.10.2018).

Özkan Uğur: Fenerbahçe Lisesi'nden mezun olmuştur (Sabah, t.y.)

Seda Sayan: Çemberlitaş Kız Lisesi mezunudur (Sözcü, t.y.)

Hülya Avşar: Ankara Bahçelievler Ortaokulu mezunudur (Sabah, t.y.)

Ebru Gündeş Ankara Ulubatlı Hasan İlköğretim Okulu'ndan mezun olmuştur (Biyografi, 2016).

Sibel Can: İlkokul mezunudur.

Yıldız Tilbe: İlkokul mezunudur. Ortaokul 2.sınıfta eğitimini yarıda bırakarak okuldan ayrılmıştır.

Listede görüldüğü üzere, 10 jüri üyesinin hiçbir resmî müzik eğitimi almamış olduğu görülmektedir.

Başlangıcından itibaren “O Ses Türkiye ” yarışma programında yer alan 13 jüri üyesini eğitim durumlarına göre kısaca değerlendirecek olursak; bunlardan 7'si (Hadise Açıkgoz, Murat Boz, Mustafa Sandal, Gökhan Özoğuz, Mazhar Alanson, Hakan Özoğuz ve Beyazıt Öztürk) üniversite, 2'si (Özkan Uğur, Seda Sayan) lise, 1'i

(Hülya Avşar) ortaokul, 3'ü (Ebru Gündeş, Sibel Can, Yıldız Tilbe) ise ilkokul mezunudur.

“O Ses Türkiye ” yarışmasında yer alan jürinin eğitim durumlarına göre toplu olarak değerlendirildiği tablo ise aşağıda yer almaktadır:

Tablo 11

Jüri Üyelerinin Eğitim Durumlarına Göre Değerlendirilmesi

Jüri İsmi	Üniversite Mezunu	Lise Mezunu	Ortaokul Mezunu	İlkokul Mezunu
Hadise Açıkgöz	√			
Murat Boz	√			
Mustafa Sandal	√			
Gökhan Özoguz	√			
Mazhar Alanson	√			
Hakan Özoguz	√			
Beyazıt Öztürk	√			
Özkan Uğur		√		
Seda Sayan		√		
Hülya Avşar			√	
Ebru Gündeş				√
Sibel Can				√
Yıldız Tilbe				√

Eğitimini yarıda bırakan sanatçıların, genelde ailevi sebeplerden veya maddi imkânsızlıklardan dolayı eğitimlerini devam ettiremedikleri tespit edilmiştir.

1.5. O SES ÇOCUKLAR

“O Ses Türkiye ” adlı yarışma programı, geniş kitlelere hitap etmesinden dolayı çocuklara yönelik olarak da yapılmıştır. 7-14 yaş aralığındaki çocukların

katılabildiği “O Ses Çocuklar ”, yayınlandığı ülkelerde “The Voice Kids ” adıyla bilinir.

Resim 19. Acun Ilıcalı O Ses Çocuklar (Sözcü, 12 Mayıs 2016)

Jess Molho tarafından sunuculuğu yapılan yarışma programının ilk sezonu, 2014 yılının Haziran - Temmuz aylarında yapılmıştır. Bazı farklar olmakla birlikte “O Ses Türkiye ” ile hemen hemen aynı biçimdedir. Bu farklar kısaca şöyle özetlenebilir (O Ses Türkiye, 12 Mart 2016):

- “O Ses Türkiye ”de 4 kişi jüri yaparken, bu sayı “O Ses Çocuklar ”da bazen 3 bazen 4 olmuştur.
- Jürilerin her birinin takımı ortalama 30-35 kişiyken (bazı sezonlarda bu sayı, örnek olarak altıncı sezona (2017) gelindiğinde her jüri üyesinin takımında 87 yarışmacı) “O Ses Çocuklar ” da 18’dir.
- Düellolar “O Ses Türkiye ”de ikişerli yapılırken, “O Ses Çocuklar ”da üçerli olur ve kesinlikle transfer yapılmaz.
- Yarı finalde, 6 kişiden oluşan takımlar üçer üçer eşleşerek, sayıları ikiye düşer.

- Canlı olarak yapılmayan finalde, seyirci oylamasıyla finale kalan belirlenir.

1.6. PROBLEM DURUMU

Araştırma, “ ‘O Ses Türkiye’ yarışmasında yer alan adayların programdan edindikleri kazanım ve zararlar nelerdir?” sorusuna cevap aramaktadır.

1.6.1. Alt Problemler

Araştırmanın problemini oluşturan bu soruya bağlantılı olarak cevap aranan alt problemler ise şu Resimde sıralanabilir:

“O Ses Türkiye” yarışmasında yer alan adayların;

1. Katılım amaçları nelerdir?
2. Program sürecinde edindikleri deneyimlerin müzik yaşamlarına katkıları olmuş mudur?
3. Yarışmanın katılımcılar üzerindeki psikolojik etkileri nelerdir?

1.7. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmaya konu olan “O Ses Türkiye ” yarışmasında yer alan adayların katılım amaçları, program sürecinde edindikleri deneyimleri, müzik yaşamlarına olan katkıları ve programın kendilerine sağladığı kazanım ve zararlarının tespit edilmesi.

1.8. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Araştırma; yarışmanın katılımcılar üzerindeki sosyolojik ve psikolojik etkilerinin tespit edilmesi, araştırmanın yazarının yarışmayı derece ile tamamlamış olması, benzer çalışmalar için kaynak teşkil etmesi gibi yönlerden önem taşımaktadır.

1.9. SINIRLILIKLAR

Araştırma; “O Ses Türkiye ” yarışmasında, yarışmanın en az ikinci turuna kalmış yarışmacılar ve finalistler ile sınırlandırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ALAN YAZINI

2.1. İLGİLİ LİTERATÜR

Tez konumuzu teşkil eden “O Ses Türkiye ” yarışması hakkında 2 çalışma daha yapılmıştır. Bunlardan ilki; Sibel Mert tarafından “Popüler Yarışma Programlarındaki Melodramatik İmgelem: O Ses Türkiye ” adıyla Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde Yrd. Doç. Dr. İrfan HİDİROĞLU danışmanlığında 2014 yılında tamamlanırken, ikinci tez ise; Merve Erdoğan tarafından Konya Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde “Kullanımlar ve Doyumlar Yaklaşımı Çerçevesinde Bir Popüler Kültür Aracı Olarak O Ses Türkiye Yarışması: Bursa Örneği ” adıyla Doç. Dr. Enderhan KARAKOÇ’un danışmanlığında 2017 yılında tamamlanmıştır.

Sibel Mert tarafından hazırlanan “Popüler Yarışma Programlarındaki Melodramatik İmgelem: O Ses Türkiye ” adlı çalışmanın birinci bölümünde; melodram, kültür endüstrisi, televizyonda yarışma programları konuları işlenirken ikinci bölümde ise; çalışmanın yapıldığı tarihe kadar yapılmış olan “O Ses Türkiye ” adlı yarışma programının ilk dört sezonu göz önünde bulundurularak; O Ses Türkiye yarışmasının genel özellikleri ve melodram türünün temsili içerisinde kurulan O Ses Türkiye konusuna yer verilmiş, yarışmanın formatı ve biçimsel özellikleri üzerinde durulmuştur.

Merve Erdoğan tarafından hazırlanan “Kullanımlar ve Doyumlar Yaklaşımı Çerçevesinde Bir Popüler Kültür Aracı Olarak O Ses Türkiye Yarışması: Bursa Örneği ” adlı tezde ise; izlenme oranı dikkate alındığında önemli yarışma programları arasında yer alan “O Ses Türkiye ” yarışması incelenmiştir. Çalışmanın birinci bölümünde iletişim kavramı, kitle iletişim araçları, kitle iletişim araçlarının gelişimi ve tez konusu olan kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı ele alınırken ikinci bölümde ise; televizyon ve televizyonun tarihsel gelişimi popüler kültür kavramı ve popüler

kültür kavramının televizyonla olan ilgisi üzerinde durulmuştur. Son bölümde ise çalışma alanı olarak tercih edilen Bursa ilinde yaşayan 550 kişiye uygulanan anket çalışmasının bulgu ve yorumları yer almaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, verilerin toplanması ve analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırma, tarama modelini esas alan durum tespitine dayalı betimsel bir çalışmadır. “Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır ” (Kaptan, 1989: 34).

Araştırma konusunun; bu çalışmaya başlanıldığı zamana kadar ne Resimde incelendiği, bu çalışmada nasıl bir yol izlenmesi gerektiği, konunun hangi yönlerden incelenmesinin daha faydalı olabileceği, hangi maddeler üzerinde durulmasının daha uygun olacağı, hangi kaynaklara ihtiyaç duyulduğu tespit edilerek çalışma yapılmıştır.

3.2. EVREN

Araştırmanın evrenini “O Ses Türkiye ” yarışmasında, yarışmanın en az ikinci turuna kalmış yarışmacılar ve finalistler oluşturmaktadır.

3.3. ÖRNEKLEM

Araştırmanın örneklemini, “O Ses Türkiye ” yarışmasına katılan yarışmanın en az ikinci turuna ulaşmış 50 yarışmacıyla yapılan anket ve görüşmelere dayanarak ortaya konulan veriler oluşturmaktadır.

3.4. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Araştırmada, veri toplama tekniği olarak anket formu; ayrıntılı görüşlerin alınabilmesi için ise görüşme yöntemi kullanılmıştır.

Anket Nedir?

Anket, Türkçe Sözlük'te “*Herhangi bir konuyla ilgili durum ve tutumu belirlemek için düzenlenmiş ayrıntılı ve kapsamlı soru dizisi, sormaca, soruşturma*” (TDK, 2009) olarak tanımlanmaktadır.

Görüşme Yöntemi Nedir?

“*Görüşme, önceden belirlenmiş ve ciddi bir hedefe yönelik yapılan, karşıdakine soru sorma yöntemiyle yanıtlar alan etkileşime dayalı bir iletişim sürecidir*” (Tiryaki, t.y.)

Veri Toplama Tekniği

Yarışmanın en az ikinci turuna kalan yarışmacılar ve finalistlerine araştırma amacı doğrultusunda sorular yöneltmek suretiyle sistemli bir veri toplama tekniği uygulanmıştır.

Anketin ilk kısmında, katılımcılara (50 katılımcı); yaşları, eğitim durumları, medeni durumları, meslekleri, yaşadıkları şehir gibi demografik karakteristiklerinin saptanmasına yönelik sorular sorulduktan sonra yarışma öncesi ve sonrası yaşamlarında herhangi bir değişiklik olup olmadığına dair sorular yöneltmiş, daha sonraki bölümlerinde ise, program sürecinde edindikleri deneyimlerin müzik yaşamlarına katkıları ve programın kendilerine olan kazanımları ile zararlarının belirlenmesi, bu yarışmadan psikolojik olarak nasıl etkilendiklerine yönelik 28 soru yöneltmiştir.

Verilerin Analiz Edilmesi

Belirlenen bir kitleye uygulanan anket neticesinde elde edilen veriler, frekans (f) ve yüzde (%)leri de hesaplanarak satır ve sütunlardan oluşan tablolar haline getirilmiş, gereksiz veriler kaldırılarak, çalışma; bilgi kirliliğinden arındırılmaya çalışılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde, “O Ses Türkiye ” adı altında yapılan ve ilk olarak 2011 yılında başlayıp halen izlenim oranlarını her daim arttırarak devam eden reality programında yarışmış olan gönüllü 50 yarışmacının anket sorularına verdikleri cevaplar ve görüşmeler doğrultusunda ulaşılan bulgular öncelikle sayısal verilerin yer aldığı bir tabloyla beraber yorumlanmıştır. Açık uçlu sorulara verilen yanıtlar ise derlenerek sunulmuştur.

4.1. KATILIMCILARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE DAİR BULGULAR

“O Ses Türkiye ” yarışmasına katılmış yarışmacıların katılım amaçlarının belirlenmesine ilişkin olarak oluşturulmuş sorulara vermiş oldukları cevaplar, şu Resimde tablolştırılmıştır:

Tablo 12

Katılımcıların Yaş Aralıklarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
19-25 Yaş Aralığı	30	60
25-35 Yaş Aralığı	15	30
35 Yaş ve Üzeri	5	10
Toplam	50	100

O Ses Türkiye yarışmasındaki katılımcıların yaş aralığı dikkate alındığında, % 60 oranında 19-25 yaş aralığında olan kişilerin, yani öğrenci kesiminin yarışmayı takip ettiği ve yarışmaya katıldığı görülürken, bunu % 30'luk bir oranla 25-35 yaş aralığında olanlar takip etmektedir. Geriye kalan % 10'luk kısım ise 35 yaş ve üzeri insanlardan oluşmaktadır.

Tablo 13

Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Kadın	23	46
Erkek	27	54
Toplam	50	100

Yarışmaya katılanların cinsiyete göre dağılımını gösteren tablo incelendiğinde % 46'lık kısım kadınlardan, % 54'lük kısım ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 14

Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Okur-Yazar	2	4
Orta Öğretim	5	10
Lise	22	44
Ön Lisans	3	6
Lisans	16	32
Yüksek Lisans	2	4
Toplam	50	100

Yarışmacıların eğitim seviyesine bakıldığı zaman: % 4'ünün okuryazar olduğu, % 10'unun ortaokul, % 44'ünün lise, % 6'sının ön lisans, % 32'sinin lisans, % 4'ünün ise yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 15

Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Bekâr	40	80
Evli	10	20
Toplam	50	100

Tablo 14 incelendiğinde, yarışmacılar içerisinde bekâr olanların oranı % 80 ile ilk sırada yer alırken, evli olanların oranı % 20'dir.

Tablo 16

Katılımcıların Mesleklerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Öğrenci	30	60
Özel Sektör	12	24
Kamu Personeli	3	6
İşsiz	5	10
Toplam	50	100

Yarışmacıların mesleklerine bakıldığı zaman bunlardan: % 60'ının öğrenci, % 24'ünün özel sektör çalışanı, % 6'sının kamu personeli, % 10'unun ise herhangi bir iş sahibi olmadığı görülmektedir.

4.2. ARAŞTIRMANIN 1. ALT PROBLEMİNE YÖNELİK BULGULAR

Tablo 17

Katılımcıların Yarışmaya Katılmayı Tercih Ettikleri Müzik Türüne Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Türk Pop Müziği	17	34
Rap Müzik	2	4
Yabancı Pop Müzik	13	26
Türk Halk Müziği	8	16
Rock Müzik	3	6
Türk Sanat Müziği	2	4
Arabesk Müzik	4	8
Diğer	1	2
Toplam	50	100

Yarışmacıların tercih ettiği müzik kategorisine bakıldığı zaman % 34 ile ilk sırada olan Türk pop müziğini, % 26 ile yabancı pop müzik takip etmektedir. Daha sonra % 16 ile Türk halk müziği, % 8 ile arabesk müzik, hemen ardından % 6 ile rock müzik ve aynı yüzdeleri alarak onları takip eden rap müzik ve Türk sanat müziği gelmektedir.

Tablo 18

Katılımcıların Yarışmaya Katılma Kararını Belirleyen Faktörlere Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Aile Faktörü	5	10
Arkadaş Faktörü	30	60
Kendi Kararı	15	30
Toplam	50	100

Katılımcıların, yarışmaya katılmaya nasıl karar verdiklerine dair kendilerine yöneltilen soruya: % 10'u ailesinin etkisiyle, % 60'ı arkadaşlarının, % 30'u ise kendi kararlarıyla yarışmaya katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 19

Katılımcıların Yarışmaya Katılma Amaçlarını Belirleyen Faktörlere Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Halkın Beğenisini Kazanmak	3	6
Ünlü olmak	10	20
Jüri Üyelerince Tanınmak	2	4
Kendini İspatlamak	35	70
Toplam	50	100

Katılım sebeplerinin belirtildiği tabloya göre; halkın beğenisini kazanmak % 6, ünlü olmak % 20, jüri üyelerince tanınmak % 4 iken katılımcıların % 70'inin ise bu soruya 'kendini ispatlamak' cevabını verdikleri görülmektedir.

Yarışmacıların kendilerini kime ispatlamak istedikleri esasen çok farklı yorumlara açıktır. Ancak yaklaşık olarak tüm yarışmacıların ilk hedefinin; halkın beğenisini kazanmak, jüri üyeleri tarafından beğenilmek ve kabul edilmek, en yaygın kitle iletişim araçlarından biri olan televizyon ekranlarında görünmek ve tanınmak, neticede de bir albüm çalışması yapmak olduğu söylenebilir. O halde bu yarışma programının yarışmacılar tarafından bir sınıf atlama yeri olarak görüldüğü söylenebilir.

Görüşme sonucunda yarışmacıların bu soruya verdikleri cevaplar aşağıda sıralanmıştır:

- *Müzik benim için vazgeçilmez bir tutku.
- *Sahneye çıkmak, elime mikrofon almak istiyorum.
- *Çok büyük topluluklara konser vermek istiyorum.
- *Çok ünlü bir şarkıcı olmak istiyorum.
- *Sesimi Türkiye'ye ve dünyaya duyurmak istiyorum.
- *Şarkı söylediğim zaman içimi dökerek rahatladığımı hissediyorum.
- *Aileden gelen bir özellik olarak müzikle ilgileniyorum.
- *Bir kişi dahi dönse, belki hayatım değişir.
- *Kendimi bildim bileli müzikle hep iç içe oldum. Bu nedenle müziği daha profesyonel olarak yapmak için yarışmaya katıldım.
- *Tek kaldığım zamanlarda hep şarkı söylerim.
- *Müzik olmadan yaşayamam.
- *Kendimi insanlara ispatlamak istiyorum.
- *Bu yarışma, hayallerimi gerçekleştirmeme vesile olacak.
- *Şarkı söylemeyi, müzik dinlemeyi ve enstrüman çalmayı çok seviyorum.
- *Sesime çok güveniyorum.
- *Bu yarışmayla büyük tecrübe kazanıp, kendimi geliştireceğime inanıyorum.
- *Müzik ruhun gıdasıdır. Bundan mahrum kalmamak gerek.
- *Müzik, iş hayatımda motive olmamı sağlayan en büyük destekçimdir.
- *Ailemin, arkadaşlarımla ve çevrenin teşvikiyle katıldım.
- *Hayatımın değişeceğini düşünerek yarışmaya katıldım.
- *Müzik benim sığınak noktam.
- *Bir kişi dahi dönse, belki hayatım değişir.
- *Türkü söyleyince sanki deşarj oluyorum.

Bu ifadeler, katılımcıların yarışmaya katılma amaçlarını vurgulamak amacıyla çalışmaya alınmıştır.

Tablo 20

Katılımcıların Yarışmaya Katılma Amacına Ulaşma Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Tamamen	4	8
Büyük Ölçüde	5	10
Kısmen	8	16
Çok Az	23	46
Hiç	10	20
Toplam	50	100

“Yarışmaya katılım amacınıza ulaştınız mı?” sorusuna, katılımcıların % 8’i tamamen, % 10’u büyük ölçüde, % 16’sı kısmen, % 46’sı çok az, % 20’si ise hiç cevaplarını vermişlerdir.

Çok az ve hiç cevaplarının toplam oranları düşünüldüğünde katılımcıların çoğunluğunun hayallerine ulaşamadıkları görülmüştür. Yarışmaya katılırken kurulan hayallerin ve katılım amaçlarının gerçekleşmesi için, hemen hemen tüm elemeleri geçmek gerektiği gerçeğini de unutmamak gerekir.

4.3. ARAŞTIRMANIN 2. ALT PROBLEMİNE YÖNELİK BULGULAR

Tablo 21

Yarışmanın Müzik Camiasında Tanınmaya Olan Etkisine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Tamamen	3	6
Büyük Ölçüde	6	12
Kısmen	28	56
Çok Az	12	24
Hiç	1	2
Toplam	50	100

Halk tarafından ilgiyle izlenen “O Ses Türkiye” yarışması, her ne kadar müzisyenler tarafından da izlenilmek istense de, yoğun iş temposu ve çalışma

saatlerinin program saatleriyle çakışması gibi sebeplerle istenilen sıklıkta programları takip edemediklerini: % 6 tamamen tanınma, % 12 büyük ölçüde, % 56 kısmen, %24 çok az, % 2 hiç değerleriyle de doğrulanmaktadır.

Tablo 22

Yarışmanın Halk Arasında Tanınmaya Olan Etkisine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Tamamen	3	6
Büyük Ölçüde	37	74
Kısmen	5	10
Çok Az	4	8
Hiç	1	2
Toplam	50	100

Halk arasındaki tanınma sorusuna katılımcıların % 74'ü büyük ölçüde, % 10'u kısmen, % 6'sı tamamen, % 8'i çok az ve % 2'si ise hiç demişlerdir.

Katılımcıların cevapladıkları % 74 oranında halk arasında tanındıkları bulgusu, "O Ses Türkiye"nin, halk tarafından dikkatle ve yoğun olarak izlendiği fikrine ulaştırmaktadır.

Tablo 23

Yarışmanın Yarışma Sonrasındaki Sahne Performansına Olan Etkisine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Tamamen	35	70
Büyük Ölçüde	8	16
Kısmen	4	8
Çok Az	2	4
Hiç	1	2
Toplam	50	100

Katılımcılar, yarışma sonrasındaki sahne performansına olan etkisiyle ilgili soruya % 70'nin tamamen, % 16'sının büyük ölçüde, % 8'inin kısmen, % 4'ünün çok az ve % 2'sinin hiç cevabını verdiği görülmüştür.

Tablo 24

Yarışmanın Katılımcıların Müzik Eğitimine Olan Katkısına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Tamamen	2	4
Büyük Ölçüde	2	4
Kısmen	5	10
Çok Az	6	12
Hiç	35	70
Toplam	50	100

Yarışmanın, “katılımcıların müziksel birikimlerine ve müziksel eğitimlerine katkı sağlayıp sağlamadığı ” konusunda yarışmacıların % 70'i hiç cevabını verirken, % 12'si çok az, % 10'u kısmen, % 4'ü büyük ölçüde % 4'ü ise tamamen demiştir.

Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda, yarışma boyunca yarışmacının seslendireceği eserin belirlenmesinin ardından orkestra ile sadece iki defa prova alınıyor olması ve herhangi bir eğitim verilmemesi; yarışmanın müzik eğitimi açısından katılımcılara herhangi bir katkısının olmadığı sonucuna ulaştırmaktadır.

Kısmen cevabını veren kişiler ise jüri üyeleri ile tanışmanın ve onlardan etkilenmelerinin, bir nebze de olsa, müziksel katkı bakımından olumlu yönde etkili olduğunu belirtmişlerdir.

4.4. ARAŞTIRMANIN 3. ALT PROBLEMİNE YÖNELİK BULGULAR

Tablo 25

Yarışmanın Katılımcılar Üzerindeki Maddi Kazancına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Tamamen	8	16
Büyük Ölçüde	38	76
Kısmen	2	4
Çok Az	1	2
Hiç	1	2
Toplam	50	100

“Yarışmadan sonra maddi açıdan bir kazancınız oldu mu? ” sorusuna katılımcılar % 76 oranında büyük ölçüde , % 16’sı tamamen, % 4 oranında kısmen, % 2’si çok az, % 2’si ise hiç cevabını vermişlerdir.

Özellikle yarışma öncesinde kısıtlı iş imkânları olan yarışmacıların, yarışma sonrası iş alanlarının ve fırsatlarının arttığı, daha önceki programlar için aldıkları ücretlerin çok daha üzerinde kazandıkları, görüşme sonucunda elde edilen veriler arasında yer almaktadır.

Tablo 26

Yarışmanın Katılımcılar Üzerinde Maddi Zararının Olup Olmadığına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Tamamen	2	4
Büyük Ölçüde	2	4
Kısmen	7	14
Çok Az	1	2
Hiç	38	76
Toplam	50	100

Yarışmaya katılmak için başvuran adayların birinci elemeye çağrıldıklarında ve bunu geçip ikinci elemeye hak kazanıp gittikleri zamanki masrafları tamamen

yarışmacının kendisine aittir. Yarışma kuralları gereği, bundan sonraki süreçte ise, “Acun Medya ” yapım şirketi, yarışma boyunca yarışmacıların tüm masraflarını karşılamaktadır. Yarışmacıların ulaşım, konaklama v.b. masraflarının yanı sıra ailelerinin de bu tarz tüm giderleri karşılanmaktadır.

Yapılan görüşmelerde; yarışmacılardan bazılarının “O Ses Türkiye ” yarışmasına katıldıkları dönemde, sahne aldıkları mekânlarda, yarışma nedeniyle programlarının aksaması, onlar için maddi kayba neden olmuştur. “O Ses Türkiye ” yarışması boyunca bu tarz küçük kayıpların dışında bir kayıp olmamakla birlikte, daha sonraları yarışmada tanınmanın etkisi ile daha fazla kazanmanın yolu da açılmış olmaktadır.

Tablo 27

“O Ses Türkiye” Yarışmasının Katılımcılar Üzerindeki Olumlu veya Olumsuz Psikolojik Etkilerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Olumsuz Psikolojik Etki	15	30
Olumlu Psikolojik Etki	35	70
Toplam	50	100

“Sizce bu yarışmanın yarışmacılar üzerindeki olumlu veya olumsuz psikolojik etkisi nasıldır? ” sorusuna, yarışmacıların % 70’i psikolojik olarak olumlu etkiler yarattığı yönünde cevaplar vermişlerdir. Geriye kalan % 30’u ise yarışmanın kendilerinde olumsuz psikolojik etkiler yarattığını belirtmiştir.

Yarışmadan sonraki dönemde kazanmış oldukları popülaritenin kendilerinde olumlu etki yarattığını söyleyen kesim, özellikle yarışmadaki elemelerin zor olması ve bu zorlukları aşmanın kendilerine ayrı bir güç kattığını dile getirmişlerdir. Özellikle özgüven konusunda yarışmanın çok etkili olduğunu belirten yarışmacılar, yarışma sonrası kendilerine daha fazla güven duyduklarına dikkat çekmişlerdir. Çevreleri tarafından seilmek, kendilerine karşı ilgi ve alakanın arttığını görmek de psikolojik olarak oldukça olumlu bir etki yaratmış ve mutlu olduklarından bahsetmişlerdir.

Yarışmanın kendileri için çok büyük bir deneyim olduğuna inanan yarışmacılar, ünlü olan jürilerle tanışmanın ve onlarla düet yapmanın, aynı sahnede

şarkı söylemenin mutluluğundan bahsetmişlerdir. Aynı zamanda kendilerince Türkiye'nin en iyi orkestrası önünde sahneye çıkmanın ve kaliteli bir yapımcılığın üstlenmiş olduğu yarışmada yer almanın gururunu dile getirmişlerdir.

Yapılan görüşme sonrasında ne kadar kısa sürse de hep akılların bir köşesinde hatırlanabilecek olmayı bilmenin, yarışmacılara güç verdiği de tespit edilmiştir.

Tablo 28

Katılımcıların Yarışma Sonrasında Popüler Olma Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Tamamen	10	20
Büyük Ölçüde	13	26
Kısmen	22	44
Çok Az	3	6
Hiç	2	4
Toplam	50	100

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi tamamen etkili olduğunu düşünme oranı % 20 iken, % 26 büyük ölçüde ve % 44 kısmen diye cevap verilmiştir. Bu sonuç da, tüm ülke tarafından olmasa da kendi yaşadıkları şehirlerde tanınma oranının yüksek olduğunu göstermektedir. % 6 çok az, % 4 hiç cevaplarını veren yarışmacılar ise; yarışmadan erken elenmiş olmaları, bu sürenin kendilerini ispat etme ve tanıtma konusunda yeterli olmadığı görüşünü savunmuşlardır. Sonuçlar gösteriyor ki katılan yarışmacıların çoğu kısmen de olsa popüler olduğuna inanmaktadır.

Tablo 29

Katılımcıların 'Bu Yarışmadan Sonra Özel Hayatınızda Değişiklikler Oldu mu?' Sorusuna Verdikleri Cevaplara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Evet	45	90
Hayır	5	10
Toplam	50	100

Yarışmacıların % 90'ı bu soruya evet cevabını verirken % 10'luk kısım da hayır cevabını vermiştir. Yarışmanın milyonlarca kişi tarafından izlenilmesi gerçeği ister istemez tüm insanların hayatında yakaladığı en büyük başarı olduğu için % 90'lık evet cevabı ciddi bir değişimin göstergesidir.

Tablo 30

Katılımcıların 'Bu Tür Bir Yarışma Programına Tekrar Katılmayı Düşünür müsünüz?' Sorusuna Verdikleri Cevaplara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Evet	35	70
Hayır	15	30
Toplam	50	100

“ ‘O Ses Türkiye’ formatında başka bir müzik yarışmasına tekrar katılabiliyim” diyenlerin oranı % 70 iken, tekrar katılmayı kesinlikle düşünmeyenlerin oranı % 30'dur. Yarışmacılarla yaptığımız görüşmeler neticesinde, bu yarışma sürecindeki deneyimlerin kendileri için çok faydalı olduğunu belirterek bundan sonra girebilecekleri yeni yarışmalar için, kendilerine iyi bir tecrübe olduğunu belirtmişlerdir. Başka bir yarışmaya katılmak istemeyen % 30'luk kısım ise bu yarışmadaki başarısızlıkların; umutlarını yitirmelerine, geleceğe ve müziğe dair heveslerinin kırılmasına sebep olduğunu söylemiştir.

Tablo 31

Katılımcıların 'Bu Tür Yarışma Programları Yapılmalı mı?' Sorusuna Verdikleri Cevaplara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	f	%
Evet	28	56
Hayır	22	44
Toplam	50	100

Ankete katılanların % 56'sı evet derken, bu yarışmada birçok deneyim kazanmış yarışmacıların % 44'ü ise hayır cevabını vermiştir. Her iki durumda da verilen cevaplar, kendi içerisinde birbirine oldukça yakındır. Yapılan görüşmelerde evet cevabını veren yarışmacılar; bu tür yarışmaların, genç seslere, genç yeteneklere

sunulan en iyi imkanlardan biri olduğunu belirtmişlerdir. Hayır cevabını veren yarışmacılar ise yarışma kanalının reyting uğruna yarışmacıların kişisel yeteneklerini arka plana bırakarak önceliği yarışmacıların dış görünüşlerine ve sahnedeki dans performanslarına verdiğini ve dolayısıyla ekranlara sesiyle değil fiziksel özellikleriyle hakim olan yarışmacıların ön plana çıktığını söylemişlerdir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma içerisindeki bulgulardan ve yorumlardan elde edilmiş sonuçlar yer almaktadır. Sonuçlar alt problemlerin sırasına göre oluşturulmuştur.

5.1. SONUÇLAR

5.1.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Yönelik Sonuçlar

O Ses Türkiye yarışmasındaki katılımcıların yaş aralığı dikkate alındığında; 19-25 yaş aralığında olan kişilerin çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Yarışmaya katılanların cinsiyete göre dağılımı dikkate alındığında, her iki cinsiyetin de bu tür yarışma programlarına yakın ölçüde katıldığını göstermektedir.

Eğitim seviyesi bakımından, daha çok lise mezunu bireylerin yarışmaya katıldığı görülmüştür. Liseden mezun olan gençlerin; görüşmeler neticesinde, tanınma, bir an önce meşhur olma, çok para kazanma hırsları ve yarışma ortamını merak etme duygusu neticesinde bu yarışmaya katılmak istedikleri tespit edilmiştir.

Yarışmacılar içerisinde bekâr olanların oranının evli olanlara oranla çok daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Yarışmacılar mesleklerine göre değerlendirildiğinde; büyük bir çoğunluğun öğrenci olduğu gözlemlenirken, bir kısmının özel sektörde çalıştığı, bir kısmının kamu personeli olduğu, çok az bir kesimin de herhangi bir iş sahibi olmadığı gözlemlenmiştir.

5.1.2. Araştırmanın 1. Alt Problemine Yönelik Sonuçlar

Anket sonuçlarına göre, yarışmacıların tercih ettiği müzik kategorisine bakıldığı zaman “Türk Pop Müziği ” ilk sırada yer alırken, Türkiye’de yapılan bir program olmasına rağmen, “Yabancı Müzik ”in ise 2. sırada yer aldığı görülmüştür.

Yarışmaya katılmaya nasıl karar verdiklerine dair sorulara katılımcılardan çoğunluğunun arkadaşlarının etkisiyle, bir kısmının kendi kararlarıyla, az bir kısmının ise ailesinin desteğiyle katıldıkları tespit edilmiştir.

Görüşmeler neticesinde; katılımcılardan çoğu yarışmaya katılım sebebi olarak öncelikle, kendini ispatlamak cevabını verirken, ünlü olmak, halkın beğenisini kazanmak, neticede de bir albüm çalışması yapmak verilen diğer cevaplar arasındadır.

Yarışmaya katılım amacına ulaşıp ulaşılmadığı konusunda, katılımcıların verdiği çok az ve hiç cevaplarının toplam oranlarına bakıldığında katılımcıların çoğunluğunun hayallerine ulaşamadıkları tespit edilmiştir.

5.1.3. Araştırmanın 2. Alt Problemine Yönelik Sonuçlar

Yarışmanın, müzik camiası tarafından, yoğun iş temposu ve çalışma saatlerinin program saatleriyle çakışması gibi sebeplerle takip edilememesi, müzisyenlerin program hakkında genellikle duydukları kadarıyla bilgi sahibi olmaları gibi sebeplerle müzik camiası tarafından kısmen tanınabildikleri tespit edilmiştir.

Katılımcıların, halk arasındaki tanınmalarıyla ilgili soruya verdikleri cevaplar neticesinde, müzik camiasında daha az tanınmalarına rağmen, halk arasında daha çok tanındıkları tespit edilmiştir. Bu tespit, “O Ses Türkiye ” adlı yarışma programının halk tarafından dikkatle izlendiğini göstermektedir.

Yarışmanın, yarışma sonrasındaki sahne performansına büyük oranda etkisinin olduğu katılımcılarla yapılan görüşme ve anket neticesinde elde edilen verilerle tespit edilmiştir.

Yarışmanın müzik eğitime herhangi bir katkısının olup olmadığıyla ilgili katılımcılara yöneltilen sorulara verilen cevaplar neticesinde, “O Ses Türkiye

Yarışması”nın yarışmacıların müziksel birikimleri ve müziksel eğitimlerinde, genel olarak, herhangi bir değişikliğe sebep olmadığı tespit edilmiştir.

5.1.4. Araştırmanın 3. Alt Problemine Yönelik Sonuçlar

Yarışma öncesinde daha az kazançları olan katılımcıların, yarışma sonrasında çok daha fazla kazandıkları, görüşme sonucunda elde edilen veriler arasında yer almaktadır.

Yarışmaya katılmak için başvuran adayların birinci elemeye çağrıldıklarında ve bunu geçip ikinci elemeye hak kazanıp gittikleri zamanki masrafları tamamen yarışmacının kendisine ait olduğu tespit edilmiştir. Yarışmacıların ulaşım, konaklama v.b. masraflarının yanı sıra ailelerinin de bu tarz tüm giderlerinin Acun Medya tarafından karşılandığı görülmüştür.

Katılımcıların çoğunluğunun psikolojik olarak olumlu yönde etkilendiği, az bir kısmının ise olumsuz etkilendiği tespit edilmiştir. Özellikle de çocuklar arasında yapılan “O Ses Çocuklar ” yarışması düşünülecek olursa, küçük yaştaki çocukların bir anda elde ettiği popülaritenin ilerleyen zamanlarda yok olması ile 10 yaşındaki çocuğun ve yaşayacağı psikolojik sıkıntıların, onun geleceğini de etkileyeceği gerçeğini unutmamak gerekir. Programın bir ses yarışması olduğu düşünüldüğünde çocuk yarışmacıların seslerinin mutasyon dönemini tamamlaması, bir meslek sahibi olacak yaşa gelip kendilerine bu yönde bir yol çizmeye karar verecek olgunlukta olmaları ve olası psikolojik zararlardan korunabilmeleri açısından ileri bir yaş sınırının konulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Katılımcıların yaklaşık olarak yarısının popüler olmayla ilgili soruya tamamen veya büyük ölçüde cevaplarını vermeleri genel olarak popülaritelerinin arttığı yönünde bir düşünceye sahip olduklarını göstermektedir.

Yarışma sonrası katılımcıların önemli bir bölümü; özel hayatlarında, giyim-kuşam, yaşam tarzı, çevre, hayata bakış açısı vb. yönlerden değişiklik olduğunu belirtirken, çok az bir kısmı da herhangi bir değişiklik olmadığını belirtmişlerdir. Bu da yarışmanın katılımcıların özel hayatlarında oldukça etkili olduğunu göstermektedir.

“ ‘O Ses Türkiye ’ formatında başka bir müzik yarışmasına tekrar katılabılırım ” diyenlerin oranı daha fazla iken, tekrar katılmayı kesinlikle düşünmeyenlerin oranı daha azdır. Yarışmacıların çoğu, bu yarışma sürecindeki deneyimlerin kendileri için çok faydalı olduğunu belirterek bundan sonra girebilecekleri yeni yarışmalar için, kendilerine iyi bir tecrübe olduğunu belirtmişlerdir. Başka bir yarışmaya katılmak istemeyenler ise bu yarışmadaki başarısızlıkların; umutlarını yitirmelerine, geleceğe ve müziğe dair heveslerinin kırılmasına sebep olduğuna değinerek aynı hayal kırıklığını bir kez daha yaşamak istemediklerini belirtmişlerdir.

Katılımcıların yaklaşık yarısından fazlasının; bu tür yarışma programlarının, genç seslere, genç yeteneklere sunulan en iyi imkânlardan biri olduğu için devam etmesi gerektiğini, geriye kalan yüzdeler ise Türk toplumunun temel yapısıyla bağdaşmadığını düşündükleri bu tür yarışmalarda başka kimselerin de olumsuzluklara maruz kalmaması için devam etmemesi gerektiğini belirtmişlerdir.

5.2. ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda başka araştırmalara da ışık tutması amacıyla geliştirilen öneriler aşağıda yer almaktadır.

Bu tür yarışmalara başvurmadan önce, yarışma hakkında katılımcıların daha fazla araştırma yapmaları, yarışma sonrasındaki yaşamlarını da göz önüne alarak katılmaya karar vermeleri önerilmektedir.

Sadece “O Ses Türkiye ” değil medyadaki diğer reality programları sonrasında da belli bir üne kavuşmak adına; insanların büyük hayallere kapılmaması, televizyon programlarının büyüdü dünyasına aldanıp geçmiş örneklerde yaşandığı gibi (uyuşturucu, ölüm, gece hayatı vb.) kötü olaylara kadar varabilecek durumlar hakkında halkın bilinçlendirilmesi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu’nun reality programlarını daha yoğun olarak irdelemesi, bu konuda eğitim ve tanıtım yayınlarının yapılması, programlara katılan kişilerin bilgi ve tecrübelerinden faydalanarak destek alınması ve bilimsel çalışmalarla da bu tür programların yarar ve zararları üzerinde çalışmaların yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

1. Yararlanılan Kitaplar:

- Hançerlioğlu, O. (1986). *Toplumbilim Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Hançerlioğlu, O. (1993). *Felsefe Terimleri Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Kaplan, Y. (1992). *Televizyon*, Ağaç Yayıncılık, İstanbul.
- Sözen. M., Tanyeli U. (1992). *Sanat, Kavram ve Terimleri Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Sungur Z., Karkıner N., Güllüpnar F., Tonus Ö., Sündal F., Özgün Y, Suğur N., (Editör: Zerrin Sungur) (2013). *Türkiye'nin Toplumsal Yapısı*, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayınları, 228s.
- Türk Dil Kurumu (2009). *Türkçe Sözlük* (genişletilmiş baskı). Ankara: TDK.
- Türkoğlu, N. (2003). *Kitle İletişimi ve Kültür*, Naos Yayınları, İstanbul, 297s.

2. Yararlanılan Dergiler:

- Dilber, F., (2014). *Kitle İletişim Araçları ve Suç Olgusu*, **Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi** 16 (Özel Sayı I): s.60-66.
- Kaya, K., Baysal, H. ve Kurt E. V. (2007). *Popüler Kültür Bağlamında Müzik Yarışması ve Magazin Programlarının Üniversite Gençliği Üzerindeki Etkileri (SDÜ Örneği)*, **Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, C.21, S.3, Eylül 2016, s.35-52.
- Yılmaz, B. (2003). *Toplumsal İletişim ve Kütüphane*, **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt: 20, Sayı: 2, s.11-29.

3. Yararlanılan Tezler:

- Erdoğan, M. (2017). *Kullanımlar ve Doyumlar Yaklaşımı Çerçevesinde Bir Popüler Kültür Aracı Olarak O Ses Türkiye Yarışması: Bursa Örneği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo Televizyon ve Sinema Ana Bilim Dalı, Radyo Televizyon ve Sinema Bilim Dalı, Konya.

- Mert, S. (2004). *Magazin ve Yarışma Programlarının Gecekondu Kadınların Kente Uyum Sürecindeki Etkileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Mert, S. (2014). *Popüler Yarışma Programlarındaki Melodramatik İmgelem: O Ses Türkiye Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Öksüz, E. (2009). *Televizyon Programı Dekorlarının Estetik Açısından İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Salbacak, H. (2004). *'Küresel Kültür' ve Türkiye Televizyonlarında Bilgi Yarışmaları: 'En Zayıf Halka' ve 'Kim 500 Milyar İster'*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sarı, Ü. (2013). *Yeni Nesil Yarışma Program Formatlarının Türk Televizyon Yayıncılığına Etkileri; "Var Mısın Yok Musun Yarışma Programı" Örneği*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sekmen, M. (2010). *Küreselleşme ve Değerler Bağlamında Televizyon Yarışma Programlarının Bir Analizi (Biri Bizi Gözetliyor, Var mısın Yok musun, Pop Star Yarışmalarıyla Sınırlandırılmış Olarak)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Şahin, E. (2001). *Çarkıfelek, Bay Turnike ve Riziko Özelinde Yarışma Programlarının Türk Televizyon Geleneği ve Türk Toplumuna Üzerine Etkileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tekiner, S. (2016). *Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nda Televizyonun Eğitimde Kullanılması ve TRT Eğitim (TRT Okul) Kanalı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.

4. Yararlanılan Bağlantılar:

- Acunn Medya (2017). (Acun Medya Resmi Sayfası), www.acunn.com/web-sitesi adresinden 20.02.2018'de alınmıştır.
- Avcı, A., Öz, M. (t.y.). *Türkiye'de Televizyon Yayınlarının Başlaması ve Tarihi*, <http://www.key.com.tr/tv-yayinciligi.html> adresinden 18.10.2018'de alınmıştır.

- Balcı E. (2009). *Televizyon Program Formatları: 'Çarkıfelek' ve 'Kim 500 Milyar İster' Programları Üzerine Bir İnceleme*, Kültür ve İletişim • *culture & communication* 12(2), yaz/summer: 47-78.
<http://www.ilefarsiv.com/ki/gorsel/dosya/1306324411ki04.pdf> adresinden 18.10.2018'de alınmıştır.
- Berrakçay, O. (Kasım 2006). *Müzik Yarışmaları ve Medya*, Dokuz Eylül Üniv. GSF Müzik Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, 13.11.2006, Web: http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/makale/O-Berrakcay_3.html adresinden 13.07.2018'de alınmıştır.
- Bilgiufku (2013). *Bir Kelime Bir İşlem Yarışması Kaç Yıldır Devam Ediyor?*
<http://www.bilgiufku.com/bir-kelime-bir-islem-yarismasi-kac-yildir-devam-ediyor.html>, adresinden 08.11.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Hakan Özoğuz Kimdir?* Web: <https://www.biyografi.net.tr/hakan-ozoguz-kimdir> adresinden 12.07.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Mazhar Alanson Kimdir?*, Web: <https://www.biyografi.net.tr/mazhar-alanson-kimdir> adresinden 12.07.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Sibel Can Kimdir?*, Web: <https://www.biyografi.net.tr/sibel-can-kimdir> adresinden 05.06.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Acun Ilıcalı Biyografisi*, Web: [Web:http://www.biyografi.info/kisi/acun-ilicali](http://www.biyografi.info/kisi/acun-ilicali) adresinden 08.05.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Beyazıt Öztürk Biyografisi*, Web: <https://www.biyografi.info/kisi/beyazit-ozturk> adresinden 08.11.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Ebru Gündeş Biyografisi*, Web: [Web:http://www.biyografi.info/kisi/ebru-gundes](http://www.biyografi.info/kisi/ebru-gundes) adresinden 31.05.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2018). *Gökhan Özoğuz Biyografisi*, www.biyografi.info/kisi/gokhan-ozoguz adresinden 23.05.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2018). *Hadise Açıkgöz Biyografisi*, Web: <http://www.biyografi.info/kisi/hadise-acikgoz> adresinden 08.05.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Hakan Özoğuz Biyografisi*, Web:

- <http://www.biyografi.info/kisi/hakan-ozoguz> adresinden 12.07.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2018). *Hülya Avşar Biyografisi*, Web: www.biyografi.info/kisi/hulya-avsar adresinden 08.05.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Mazhar Alanson Biyografisi* Web: <http://www.biyografi.info/kisi/mazhar-alanson> adresinden 12.07.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Murat Boz Biyografisi*, Web: <http://www.biyografi.info/kisi/murat-boz> adresinden 13.07.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Mustafa Sandal Kimdir?*, Web: <http://www.biyografi.info/kisi/mustafa-sandal> adresinden 29.05.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Özkan Uğur Biyografisi* Web: <http://www.biyografi.info/kisi/ozkan-ugur> adresinden 06.07.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). *Sibel Can Biyografisi*, Web: <http://www.biyografi.info/kisi/sibel-can> adresinden 05.06.2018'de alınmıştır.
- Biyografi (2016). Yıldız Tilbe Biyografisi, <https://www.biyografi.info/kisi/yildiz-tilbe> adresinden 05.06.2018'de alınmıştır.
- Biyografya (2016). *Hülya Avşar Biyografisi*, Web: www.biyografya.com/biyografi/18238 adresinden 08.05.2018'de alınmıştır.
- Bulmuş, S. (2018). *Televizyonlarımızdaki Müzik Yarışma Programları ve İdeolojisi...*(İTÜ TMDK Dördüncü Sınıf Öğrencisi), Web: <http://www.musikidergisi.net/?p=857>, p.17 adresinden 19.06.2018'de alınmıştır.
- CNNTürk (27.05.2017). *Televizyonların Evrimi*, Web: <https://www.cnnturk.com/teknoloji/televizyonlarin-evrimi> adresinden 25.08.2018'de alınmıştır.
- Çevik, M. (2016). *Sözlü, Yazılı ve Elektronik Kültür Ortamlarında Bilmecedan Bulmaca ve Bilgi Yarışmasına Dönüşüm, Folklor-Edebiyat*, (Uluslararası Hakemli Dergi) Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, ISSN 1300-7491 Cilt:22, Sayı:86, 2016. Web: http://www.folkloredebiyat.org/Makaleler/172072626_fe-86-7.pdf adresinden 28.11.2018 tarihinde alınmıştır.

Dursun, O. Evirgen, D. (2014). *Bilginin Popüler Kültür – Popüler Kültürün Bilgi Aracı Olarak Kullanıldığı Bir Alan: Yarışma Programları, Global Media Journal: TR Edition* 4 (8), Spring.

Web: <http://globalmediajournaltr.yeditepe.edu.tr/sites/default/files/dursun-evirgen.pdf>. adresinden 12.11.2018’de alınmıştır.

Eodev, *Hadisenin Bitirdiği Okullar*, <https://eodev.com/gorev/7569672> adresinden 10.12.2018’de alınmıştır.

Es, M. ve Ateş, H. (2004). “*Kent Yönetimi, Kentleşme ve Göç: Sorunlar ve Çözüm Önerileri*”, *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 48, Kaynak: <http://dergipark.gov.tr/download/articlefile/9112> adresinden 18.04.2018’de alınmıştır.

Facebook (t.y.). *O Ses Türkiye 6.Sezon*, Web: <https://www.facebook.com/pages/O-Ses-T%C3%BCrkiye-6-sezon/323228658039185>, adresinden 05.01.2019’da alınmıştır.

Gazetevatan (20 Mart 2017). *O Ses Türkiye’nin 6.Sezon Şampiyonu Belli Oldu*, Web: <http://www.gazetevatan.com/o-ses-turkiye-nin-6-sezon-sampiyonu-belli-oldu--1049682-magazin> adresinden 18 Nisan 2018’de alınmıştır.

Google, İlk Televizyon ile İlgili Görseller, <https://www.google.com.tr/search?q=ilk+televizyon>, adresinden 12 Mart 2019’da alınmıştır.

Google, O Ses Çocuklar ile İlgili Görseller, <https://www.google.com/search?biw=1024&bih=662&tbm> adresinden 20 Mart 2019’da alınmıştır.

Google, *O Ses Türkiye Logosu*, <https://www.google.com/search?q=o+ses+türkiye+logo&tbm> adresinden 18.02.2018’de alınmıştır.

Google, *O Ses Türkiye 5.Sezon Görseller*, <https://www.google.com/search?biw=1024&bih=662&tbm> adresinden 18.06.2018’de alınmıştır.

Google, *O Ses Türkiye 6.Sezon Görseller*, <https://www.google.com/search?biw=1024&bih=662&tbm> adresinden 20.10.2018’de alınmıştır.

- Google, *O Ses Türkiye 7.Sezon Görseller*,
<https://www.google.com/search?biw=1024&bih=662&tbm> adresinden
20.10.2018’de alınmıştır.
- Google, *O Ses Türkiye 8.Sezon Görseller*,
<https://www.google.com/search?biw=1024&bih=662&tbm> adresinden
22.10.2018’de alınmıştır.
- Güven S. K. - Kar A. (2010). “*Medyanın Seyirlik Sunakları: Yarışma Programları*”
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, *folklor/edebiyat*, Cilt:16, Sayı:61. Web:
<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/255250> adresinden 28.11.2018’de
alınmıştır.
- Habertürk (22 Ekim 2018). *Şahin Kendirci Kimdir, O Ses Türkiye Birincisi Olmuştu, Müslüm Gürses’i Canlandırdı*, Web: <https://www.haberturk.com/sahin-kendirci-kimdir-o-ses-turkiye-birincisi-olmustu-muslum-gurses-i-canlandirdi> adresinden 06.02.2019’da alınmıştır.
- Hürriyet (14.11.2017). *Acun Ilıcalı Kimdir? İşte Acun Ilıcalı’nın Hayatı*
Web:<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/acun-ilicali-kimdir-iste-acun-ilicalinin-hayati-40645075>, adresinden 08.05.2018’de alınmıştır.
- Hürriyet (2018). *Hadise Açıkgoz Kimdir*, Web:
www.hurriyet.com.tr/kelebek/hayat/hadise-kimdir-hadise-acikgoz-kimdir adresinden 08.11.2018’de alınmıştır.
- Hürriyet (2016). *Murat Boz Kimdir? Biyografisi* Web:
<http://www.hurriyet.com.tr/kelebek/hayat/murat-boz-kimdir-biyografisi-40078760> adresinden 13.07.2018’de alınmıştır.
- Hürriyet (05.02.2016). *O Ses Türkiye Birincileri Kimler? - Tüm Sezonlar*
Web:<http://www.hurriyet.com.tr/kelebek/o-ses-turkiye-birincileri-kimler-tum-sezonlar-40048717> adresinden 16.05.2018’de alınmıştır.
- Hürriyet (22 Ekim 2018). *O Ses Türkiye Çocuklar şampiyonu Şahin Kendirci son haliyle şaşırttı*, <http://www.hurriyet.com.tr/galeri-o-ses-turkiye-cocuklar-sampiyonu-sahin-kendirci-son-haliyle-sasirtti-40994254> adresinden 06.07.2018’de alınmıştır.
- Hürriyet (2018). *O Ses Türkiye Yeni Sezonu Ne Zaman Başlayacak?*, Web:

<http://www.hurriyet.com.tr/kelebek/televizyon/o-ses-turkiye-yeni-sezonu-ne-zaman-baslayacak-iste-juri-uyeleri-40598126> adresinden 19.07.2018'de alınmıştır.

Hürriyet (29.12.2017). *Özkan Uğur Kimdir? Kaç Yaşındadır?*.

Web:<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/ozkan-ugur-kimdir-kac-yasindadir-40694490> adresinden 06.07.2018'de alınmıştır.

Hürriyet (06.12.2018). *Seda Sayan Kimdir* Web:

<http://www.hurriyet.com.tr/kelebek/hayat/seda-sayan-kimdir-biyografisi-40078795> adresinden 10.12.2018'de alınmıştır.

Kıvanç H., (2016). *Anılarla Türk Televizyonculuğu, Bildiklerimiz Gördüklerimiz Duyduklarımız*, s.84, Web: <http://www.butundunya.com/pdfs/2016/08/083-085.pdf> adresinden 18.04.2018'de alınmıştır.

Milliyet (06.10.2018). *Beyazıt Öztürk Kimdir?* Web: <http://www.milliyet.com.tr/beyazit-ozturk-kimdir-beyazit-gundem-2755665/> adresinden 08.11.2018'de alınmıştır.

Milliyet (2018). *O Ses Türkiye Yeni Sezon İlk Bölümü İle Ekranı Geldi! İşte Fragman...* Web: <http://www.milliyet.com.tr/o-ses-turkiye-basliyor-iste-o-ses-gundem-2755449> adresinden 11.12.2018'de alınmıştır.

Mükellef Gazetesi (2009). *İSMMMO Raporuna göre Halkımızın Ümidi TV Yarışmaları* Web:(<http://www.mukellefgazetesi.com.tr/abone/eskisayilar/270/ismmmoraporuyarismalar230109.asp>, Mükellef, Yıl: 28 Sayı: 285 adresinden 10.12.2018'de alınmıştır.

O Ses Türkiye (12 Mart 2016). *O Ses Türkiye Yarışmasının Kuralları*, Web: https://ipfs.io/ipfs/O_Ses_Turkiye.html, adresinden 15.01.2019'da alınmıştır.

O Ses Türkiye Acunn (2017). *Murat Boz Biyografisi*, Web:

<https://o-ses-turkiye.acunn.com/juri/murat-boz> adresinden 13.07.2018'de alınmıştır.

O Ses Türkiye Acunn (2017). *Gökhan Özoğuz Biyografisi*, Web:

<https://www.o-ses-turkiye.acunn.com/juri/gokhan> adresinden 23.05.2018'de alınmıştır.

O Ses Türkiye Acunn (2017). *O Ses Türkiye Yarışması*, Web: <https://o-ses-turkiye.acunn.com>, adresinden 18.10.2017'de alınmıştır.

O Ses Türkiye Acunn (2017). *Yıldız Tilbe Biyografisi*, Web: <https://www.o-ses-turkiye.acunn.com/juri/yildiz-tilbe>, adresinden 23.05.2018'de alınmıştır.

- Posta, (05.02.2018). *O Ses Türkiye Birincileri*. <https://www.posta.com.tr/o-ses-turkiye-birincileri-haber-fotograf-1340741-14> adresinden 15.08.2018'de alınmıştır.
- Radikal (21.01.2014). *Türkiye'nin O Ses'i: Hasan Doğru* <http://www.radikal.com.tr/hayat/turkiyenin-o-sesi-hasan-dogru-1171770> adresinden 15.08.2018'de alınmıştır.
- Sabah (23.02.2017). *Hangi Ünlü Hangi Okuldan Mezun Oldu*, <https://www.sabah.com.tr/galeri/magazin/hangi-unlu-hangi-okuldan-mezun-oldu> adresinden 15.02.2019'da alınmıştır.
- Sabah (18.07.2016). *Röportaj: Sanat Dünyamızın Renkli İsimlerinden Özkan Uğur* adresinden 10.09.2018'de alınmıştır.
- Sabah (t.y.). *Yıldız Tilbe Kimdir?* Web: <https://www.sabah.com.tr/yildiz-tilbe-kimdir> adresinden 23.05.2018'de alınmıştır.
- Sakarya (t.y.). *Toplumsal ve Ekonomik Yapının Kavramsal Çerçevesi*
Web: content.lms.sabis.sakarya.edu.tr/.../1-2-ogrenci-toplumsal-ve-ekonomik-yapinin-kavramsal-cercevesi-s.4, adresinden 29.05.2018'de alınmıştır.
- Sevin S. (07.7.2018). *Türkiye'de Televizyon Yayıncılığı*, Web: <https://www.trthaber.com/haber/yasam/turkiyede-televizyon-yayinciligi-66-yil-once-itu-tv-ile-basladi-374024.html> adresinden 18 Ekim 2018'de alınmıştır.
- Sözce (t.y.). *Yarışma*, Web: <http://www.sozce.com/nedir/337003-yarisma> adresinden 29.05.2018'de alınmıştır.
- Sözcü (12 Mayıs 2016). *O Ses Çocuklar RTÜK tarafından Cezalandırıldı*,
Web: <https://www.sozcu.com.tr> adresinden 06.02.2019'da alınmıştır.
- Sözcü (t.y.). *Hiç Unutulur mu Okul Yılları*,
<https://www.sozcu.com.tr/hayatim/magazin-haberleri/hic-unutulur-mu-okul-yillari> adresinden 20.09.2018'de alınmıştır.
- Sözcü (t.y.). *O Ses Türkiye Tüm Sezon Birincileri, O Ses Türkiye Şampiyonları Şimdi Ne Yapıyor* (4 Şubat 2018). <https://www.sozcu.com.tr/hayatim/magazin-haberleri/o-ses-turkiye-tum-sezon-birincileri-o-ses-turkiye-sampiyonlari-simdi-ne-yapiyor> adresinden 18.05.2018'de alınmıştır.
- Star (Aralık 2017). *Emina ve Mustafa Sandal Kimdir?*, Web:

<http://www.star.com.tr/magazin/emina-ve-mustafa-sandal-kimdir-bosaniyorlar-mi-mustafa-emina-sandal-nereli-kac-yasinda-> haber1286149 adresinden 29.05.2018'de alınmıştır.

Şahin, K. (Ocak 2011). *Kültürel Yozlaşmaya Neden Olan Bir Unsur Olarak Televizyon*, Dergipark, (Cilt 1, Sayı 1), Web: <http://www.dergipark.gov.tr/download/article-file/181053> adresinden 18.04.2018'de alınmıştır.

Şeker, N.T. (2016). “*Türkiye’de Televizyon Yayıncılığında Eğlencenin Egemenliği*”, *TRT Akademi*, ISSN 2149-9446 Cilt 01, Sayı 01, Eğlence Endüstrisi Sayısı. Web: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/204994> adresinden 20.04.2018'de alınmıştır.

Tiryaki, T. (t.y.) “*Görüşme Tekniği*” 80.251.40.59/education.ankara.edu.tr/aksoy/eay/eay/b0506/etiryaki.doc adresinden 10.09.2018'de alınmıştır.

Topses, M. D. (2018). *Toplumsal Yapı Araştırmalarında Behice Boran'ın Yöntem Anlayışı*, Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi, Cilt:5, No:2, ISSN: 2146-0817 Web: http://www.sobiad.org/ejournals/dergi_hia/arsiv/2013_2/mehmet_devrim.pdf adresinden 20.10.2018'de alınmıştır.

TRTHaber (07.07.2018). <https://www.trthaber.com/haber/yasam/turkiyede-televizyon-yayinciligi-66-yil-once-itu-tv-ile-basladi-374024.html> adresinden 15.12.2018'de alınmıştır.

Türkçe Vikipedi (13.12.2016). *O Ses Türkiye Yarışmasının Kuralları*, Web:https://ipfs.io/ipfs/QmT5NvUtoM5nWFfrQdVrFtvGfKFmG7AHE8P34isapyhCxX/wiki/O_Ses_Turkiye.html adresinden 15.01.2019 tarihinde alınmıştır.

- Türkpöpmuzik.net (t.y.). *Türkiye’de Müzik Yarışmaları*,
<http://www.turkpöpmuzik.net/Yarismalar> adresinden 18.09.2018 tarihinde alınmıştır.
- Webders (2018). *Toplumsal Yapı*, Web: <http://webders.net/toplumsal-yapi-ders-24-511p2.html> adresinden 12.10.2018’de alınmıştır.
- Yanatma, S. (Şubat 2002). *Türkiye’de Televizyon Yayınlarının Başlaması ve Gelişimi*:İTÜ TV, Toplumsal Tarih, S.98, s.50, Web: oxford.academia.edu/servetyanatma adresinden 13.07.2018’de alınmıştır.
- Yasemin (22.12.2017). *Ebru Gündes Kimdir, Aslen Nereli ve Kaç Yaşındadır?*
Web: www.yasemin.com/yasam/haber/2492813-ebru-gundes-kimdir-aslen-nereli-ve-kac-yasindadir adresinden 12.06.2018’de alınmıştır.
- Yıldız, S. (t.y.). *Televizyonlarda Yayınlanan Magazin, Eğlence ve Yarışma Türü Programların Toplumsal Kültür Üzerine Etkileri, - Kırıkkale ve Ankara Örneği*- Web: <http://www.yayim.meb.gov.tr> adresinden 07.05.2018’de alınmıştır.

EKLER

EK-1: O Ses Türkiye Yarışmasına Katılan Yarışmacılara Yönelik Uygulanan Anket Formu

ARAŞTIRMA ANKETİ

Değerli Katılımcı,

Bu araştırmada; “O Ses Türkiye” yarışmasında yer alan adayların katılım amaçları, program sürecinde edindikleri deneyimlerin müzik yaşamlarına katkıları ve programın kendilerine olan kazanım ve zararları incelenmiştir. Bu doğrultuda oluşturulmuş olan sorulara vereceğiniz samimi cevaplar araştırmayı değerli kılmaktadır. Araştırmamıza katkıda bulunduğunuz için teşekkür ederiz. Lütfen isminizi **YAZMAYINIZ**.

1. Yarışmaya kaçınıcı sezonda katıldınız?

1.Sezon 2.Sezon 3.Sezon 4.Sezon 5.Sezon 6.Sezon 7.Sezon 8.Sezon

2. Yaşınız

19-25 Yaş Aralığı 25-35 Yaş Aralığı 35 Yaş ve Üzeri

3. Cinsiyetiniz

Kadın Erkek

4. Eğitim durumunuz

Okur- Yazar Ortaöğretim Lise
 Ön Lisans Lisans Y. Lisans

5. Medeni haliniz

Evli Bekar

6. Yaşadığınız şehir

7. Yarışmaya katıldığınız zamanki mesleğiniz

- Öğrenci
 Özel Sektör
 Kamu Personeli
 İşsiz

8. Yarışmaya katılmaya nasıl karar verdiniz?

- Aile Faktörü
 Arkadaş Faktörü
 Kendi Kararı

9. Yarışmaya katılım amacınız neydi sebebini yazınız?

- halkın beğenisi kazanmak kendini ispatlamak
 jüri üyelerince tanınmak ünlü olmak

10. Bu yarışmadan sonra katılım amacınıza ulaştınız mı?

- Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok Az Hiç

11. Yarışmaya hangi müzik türü ile katıldınız?

- Türk Pop Müziği Rap Müzik Yabancı Pop Müzik
 Türk Halk Müziği Rock Müzik Türk Sanat Müziği
 Arabesk Müzik Diğer

12. Katıldığınız yarışmada kaç jüri üyesi vardı ve bunlardan kaç size döndü?

13. Yarışmanın hangi aşamasında elendiniz?

14. Sizce bu yarışmanın yarışmacılar üzerindeki psikolojik etkisi nasıldır?

- olumlu olumsuz

15.(14.soruya göre) her iki şıkda da kısaca görüşlerinizi belirtiniz.

16. Bu yarışmanın müzik camiasında tanınmanız bakımından size faydası oldu mu?

- Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

17. Bu yarışmanın halk arasında tanınmanız bakımından size faydası oldu mu?

- Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

18. Yarışma deneyiminizin yarışma sonrasındaki sahne performansınıza etkisi oldu mu?

- Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

19. Yarışma deneyiminizin yarışma sonrasındaki müzik eğitiminize katkısı oldu mu?

- Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

20. Bu yarışmadan sonra maddi açıdan bir kazancınız oldu mu?

- Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

21. Bu yarışmada maddi açıdan bir zarar gördüğünüzü düşünüyor musunuz?

- Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

22. Yarışma sonrasında popüler olduğunuzu düşünüyor musunuz?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

23. Bu yarışmaya katılmanın ailevi, bireysel, çevresel, maddi, sosyal, psikolojik v.s. yönlerden size bir zarar getirdiğini düşünüyor musunuz? (birden çok madde yazabilirsiniz.)

24. Bu yarışma özel hayatınızda ne gibi değişiklikler meydana getirdi?

25. Bu tür bir yarışma programına tekrar katılmayı düşünür müsünüz?

Evet Hayır

26. Sizce bu tarz programların aile yapısı üzerindeki etkileri nelerdir?

27. Sizce bu tür yarışma programları devam etmeli mi?

Evet Hayır

28. Bu tür yarışma programlarında şans ve kismet faktörüne inanıyor musunuz?

Evet Hayır

EK-2: O Ses Türkiye Başvuru Formu (www.tv8basvuru.com)

O Ses Türkiye Başvuru

Adınız	
Soyadınız	
Doğum Tarihiniz	
Yaşadığınız Ülke	
Yaşadığınız Şehir	
E-posta Adresiniz	
Facebook Hesabınız	
Twitter Hesabınız	
Cinsiyetiniz	ERKEK KADIN
Ev Telefonunuz	
Medeni Durumunuz	EVLİ BEKAR DUL BOŞANMIŞ
Çocuğunuz Var mı?	EYET HAYIR
Varsa Kaç Çocuğunuz Var?	
Eğitim Durumunuz	
En Son Bitirdiğiniz Okul Adı ve Bölümü	
Daha Önce Herhangi Bir Tv Programına Başvurdunuz mu ya da katıldınız mı?	
Bir Üstteki Soruya Cevabınız Evet ise Hangi Program?	
Müzikle Kaç Yıldır Uğraşıyorsunuz?	
Daha Önce Topluluk Karşısında Sahne Aldınız mı?	
Sahne Aldıysanız Nerde ve Ne Zaman?	
Müzik Eğitimi Aldınız mı?	
Müzik Eğitimi Aldıysanız Nerde Ne Zaman Aldınız?	
Müzikle Profesyonel olarak ilgileniyor musunuz?	
Bir Üstteki Soruya Cevabınız EYET ise Detayları Açıklayınız	
Daha Önce Hiç Albüm/Single Çıkarttınız mı?	
Daha Önce Hiç Müzik Sektöründe Ünlü Biri	

İle Çalıştınız mı?	
Çalıştıysanız Kiminle ve Ne Zaman Çalıştınız?	
Kendi Besteleriniz Var mı?	
Söz Yazıyor musunuz?	
Örnek Aldığınız Bir Sanatçı Var mı? Varsa Kim?	
Daha Önce O Ses Türkiye Programına Katıldınız mı?	
Evet İse Hangi Aşamada Elendiniz ve Kimin Takımındaydınız?	
O Ses Türkiye'ye Niçin Katılmak İstiyorsunuz?	
Hangi Müzik Dalı ile İlgileniyorsunuz?	
Herhangi Bir Enstrüman Çalabiliyor musunuz?	
Çalabiliyorsanız Hangi Enstrümanları Çalabiliyorsunuz?	
Sizce Türkiye'nin Sesi Olabilir misiniz?	
Neden Türkiye'nin Sesi Olabilirsiniz?	
Hayatınızdaki En Önemli İnsan Kim? Neden?	
Müzik Hayatınızda Yaşadığınız En İlginç/Heyecan Verici Deneyim Nedir?	
Yaşadığınız En Önemli Olay Nedir?	
Müzik Dışındaki Hobileriniz Neler?	
Sizi En İyi Anlatan 4 Kelimeyi Yazın	
Fotoğrafınız(Max. 350 KB ve 1024x768 Px'den Küçük)	
Videonuz (Max: 100 MB)	

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Emrah GÜLLÜ
Doğum Yeri ve Tarihi : Elazığ 1987
Medeni Hali : Evli, 1 Çocuk Sahibi
İletişim Bilgileri : emrahgulluweb@gmail.com
: 0533 414 10 90 (GSM)

Eğitim

1993-2001 : Yakup Şevki Paşa İlköğretim Okulu
2001-2004 : Hulusi Sayın Lisesi
2004-2014 : Fırat Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
2016- : Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü Müzikoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans
Programı

İŞ DENEYİMİ

2014-2015 : Fırat Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
Temel Bilimler Bölümü Öğretim Elemanı
2015- : Emrah Güllü Müzik ve Sanat Evi
2018- : Simya Koleji Müzik Öğretmeni

YAYINLARI

GÜLLÜ, E.- İSTANBULLU, S. (2017), “Ulusal Kanallarda Yayınlanan Ses Yarışmalarının Katılımcılar Açısından Değerlendirilmesi : “ ‘O Ses Türkiye’ Örneği”, VIII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu Özet Kitabı, Yayın Editörü: Yrd. Doç. Dr. Çağhan Adar, S.103-105.

